



FÖR STATLIGT ANSTÄLLDA



KÅPAN TJÄNSTEPENSIONSFÖRENING  
**Årsredovisning 2023**



Vi har valt att använda daggekåpans blad som symbol. Dagggekåpan känns lätt igen på sina unikt formade veckade rosettblad. I dess centrum samlas tidiga morgnar vattendroppar till en skimrande pärla.

Dropparna bildas genom att bladen nattetid utsöndrar vatten som växten tagit upp genom roten, så kallad guttation, som trots växtens namn inte är dagg.

## Innehåll

År 2023 i korthet .....	2
Några ord från vår verkställande direktör.....	5
Förvaltningsberättelse .....	6
Finansiell rapport .....	16
Femårsöversikt .....	16
Resultaträkning.....	17
Rapport över totalresultat .....	17
Balansräkning .....	18
Rapport över förändring av eget kapital .....	19
Noter.....	20
Revisionsberättelse .....	40
Fullmäktige, styrelse och revisorer .....	44
Regelbundna upplysningar 2023 .....	46

## Det här är Kåpan

Kåpan tjänstepensionsförening förvaltar premiebestämda pensioner för statligt anställda. Föreningen erbjuder traditionell pensionsförsäkring med garanterad värdeutveckling till lägsta möjliga kostnad. Föreningen fördelar löpande sitt över- och underskott från förvaltningen via en månadsvis återbäringsränta.

De försäkringsprodukter som föreningen erbjuder är tjänstepensionsförsäkringarna Kåpan Tjänste, Kåpan Valbar, Kåpan Extra, Kåpan Flex och från

april 2022 Kåpan Aktieval. Samtliga produkter är delar i pensionsavtalet PA 16 på det statliga avtalsområdet och för att bli medlem i föreningen krävs att person omfattas av avtalet.

Föreningens målsättning är att ge medlemmarna en långsiktigt god avkastning på sitt pensionskapital inom ramen för ett balanserat risktagande. Vi strävar efter att främja miljörelaterade och sociala egenskaper i investeringarna och bedriva en ansvarsfull och hållbar förvaltning.

# År 2023 i korthet

## Förvaltad kapital

Ökade med 15 223 miljoner kronor till 147 661 (132 438) miljoner kronor.

**147 661**  
(132 438)  
miljoner kronor

## Avkastningen på förvaltad kapital

var positiv och uppgick sammantaget till 8,6 (-6,3) procent.

**8,6%**  
(- 6,3)

## Totalt inbetalade premier

var 7 247 (6 730) miljoner kronor.

**7 247**  
(6 730) miljoner kronor

## Konsolideringsgraden

var vid årsskiftet **100** procent.

## Utbetalade pensioner

Uppgick sammantaget till 3 276 (3 468) miljoner kronor.

**3 276**  
(3 468) miljoner kronor

## Solvensgraden

Förstärktes något under året från 245 procent till 246 procent. Värdet på utestående garanterade pensionsåtaganden steg men kunde kompenseras med en god avkastning på kapitalet.

**246%**  
(245 %)

## Administrativa kostnader

Har fortsatt vara på en låg nivå och uppgick till 0,05 (0,05) procent i relation till förvaltad kapital.



**0,05%**  
(0,05 %)

## Återbäring

Föreningen har sedan den 1 januari 2017 en generationsbaserad riskfördelnings- och återbäringsmodell. Återbäring fördelas månadsvis i efterskott uppdelat på tre olika generationsgrupper med olika risknivå i investeringarna. Den under år 2023 fördelade återbäringsräntan uppgick till:

**9,3 %** (–6,8 %) för åldersgruppen 54 år och yngre

**8,2 %** (–6,0 %) för åldersgruppen 55–64 år

**7,5 %** (–5,5 %) för åldersgruppen 65 år och äldre

## Kåpan Aktieval – produkt med högre risknivå

Föreningen tillhandahåller sedan 1 april 2022 medlemmarna en ny valbar produkt – Kåpan Aktieval. Produkten har samma låga kostnader som övriga produkter och premierna placeras i föreningens samlade aktierelaterade investeringar inklusive onoterade riskkapitalfonder. Den under år 2023 fördelade återbäringsräntan uppgick i Kåpan Aktieval till **15,5 %** (–2,1 % från april till december 2022).

## Hållbarhet

Inriktningen på föreningens investeringar är att främja miljörelaterade eller sociala egenskaper genom att löpande förstärka arbetet med placeringar i företag med hög ranking inom områdena miljö- och socialt ansvarstagande samt har en god nivå på företagsstyrning.

Föreningen har valt att klassificera samtliga försäkringar som en så kallad artikel 8 produkt i enlighet med EU:s Disclosureförordning (SFDR). En separat hållbarhetsredovisning som fördjupar informationen om föreningens hållbarhetsarbete och kompletterar årsredovisningen rörande bland annat i vilken utsträckning olika målsättningar uppnås finns tillgänglig på [kapan.se](http://kapan.se).



# Några ord från vår verkställande direktör



Vid utgången av år 2023 uppgick föreningens tillgångar till 148 miljarder kronor med en solvens på 246 %. Det kan jämföras med när jag anställdes som verkställande direktör 2003. Föreningen hade då tillgångar vid ingången av året på 14 miljarder kronor och en solvens 107 %. Från att ha varit en liten finansiellt svag aktör till att bli en av de finansiellt starkaste

och stabilaste aktörerna på tjänstepensionsmarknaden är onekligen en fantastisk utveckling.

Föreningen har fått fortsatt förtroendet från parterna på det statliga avtalsområdet att försäkra de obligatoriska delarna och vara förvalt alternativ för den valbara delen i det nu gällande pensionsavtalet PA 16. Pensionsavtalet har under år 2023 omförhandlats. Omförhandlingen innebar bland annat att föreningen från 2024 och framåt kommer att få ett ökat premieflöde främst till produkten Kåpan Flex.

Går vi återigen tillbaka till inledningen av år 2003 uppgick föreningens premieinflöde till 1 miljard per år. För verksamhetsåret 2024 bedöms premieflödet öka till närmare 9 miljarder kronor. De kommande åren förväntas premieflödet fortsätta öka som en följd av att allt fler statligt anställda enbart erhåller en premiebestämd pension.

Föreningens verksamhet kommer givet ett fortsatt förtroende från parterna på det statliga avtalsområdet att fortsätta öka i omfattning.

Med det nuvarande pensionsavtalet PA 16 som bas uppnås en balans mellan utbetalningar och inbetalningar ungefär år 2060 för den premiebaserade delen samtidigt som den förmånsbaserade delen av

”De kommande åren förväntas premieflödet fortsätta öka.”

tjänstepensionen vars utbetalningar finansieras löpande, från respektive myndighetsanslag, successivt fasas ut. Föreningens tillgångar år 2060 beräknas kunna uppgå till ca 700 miljarder kronor i dagens penningvärde, givet ett antal rimliga antaganden.

Den långsiktiga värdeutvecklingen på föreningens tillgångar har varit god. Den strategiska inriktningen är att nå en hållbar och god avkastning med begränsad risk utifrån väl diversifierade investeringar. Samtidigt är målsättningen att utveckla och främja miljörelaterade och sociala målsättningar genom att löpande förstärka arbetet med placeringar i företag med hög ranking inom områdena miljö- och socialt ansvarstagande samt har en god nivå på företagsstyrning.

Inriktningen är att över tid fortsätta utveckla och anpassa verksamheten till en föränderlig omvärld och kunna erbjuda en långsiktig, ansvarsfull och hållbar förvaltning av medlemmarnas inbetalade premier och samlade pensionskapital. Målsättningen är att vara det mest kostnadseffektiva tjänstepensionsföretaget och alltid ta ut de lägsta möjliga avgifterna för förvaltningen av våra medlemmars tjänstepensionsförsäkringar.

Det primära syftet med föreningens verksamhet är att ge medlemmarna en bra avkastning på sitt pensionskapital, efter avdrag för kostnader, och en god nivå på sin utbetalade tjänstepension. Det är det som mina medarbetare och jag ständigt gör vårt bästa för att åstadkomma.

Stockholm i april 2024

Gunnar Balsvik  
vd Kåpan Tjänstepension

”Den långsiktiga värdeutvecklingen på föreningens tillgångar har varit god.”

# Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Kåpan tjänstepensionsförening, org. nr. 816400–4114, får härmed avge redovisning för verksamhetsåret 2023.

## Verksamhet

Kåpan tjänstepensionsförening grundades 1992 av parterna på det statliga avtalsområdet. Föreningen förvaltar och utbetalar pensionsmedel för anställda som omfattas av pensionsavtal som slutits mellan Arbetsgivarverket och de statsanställdas huvudorganisationer OFR/S, P och O, Saco-S och Seko. Verksamheten utgörs av traditionell pensionsförsäkring med en garanterad ränta på inbetalade premier och en fördelning av överskott från förvaltningen via återbäringsränta.

De försäkringsprodukter som föreningen erbjuder är tjänstepensionsförsäkringarna Kåpan Tjänste, Kåpan Valbar, Kåpan Extra och Kåpan Flex. Samtliga dessa produkter är delar i pensionsavtalet PA 16 på det statliga avtalsområdet och för att bli medlem i föreningen krävs att person omfattas av avtalet. Från april 2022 erbjuds även produkten Kåpan Aktieval som en valbar produkt i valcentralen.

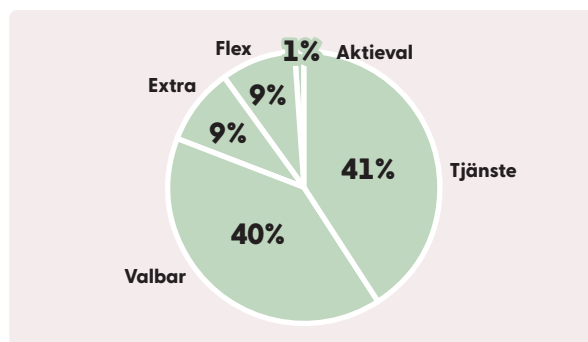
Föreningen fick den 21 december 2020 tillstånd av Finansinspektionen att bedriva tjänstepensionsverksamhet enligt Lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag. Beslutet innebar bland annat att föreningen bytte firmanamn till Kåpan tjänstepensionsförening. Föreningens stadgar finns tillgängliga på [kapan.se](http://kapan.se).

Den avgivna redovisningen avser verksamhetsåret fram till den 31 december 2023. Sedan november 2022 utgör föreningen en koncern med ett fastighetsägande aktiebolag som dotterbolag, Kåpan Fastigheter AB, vilket innebär att föreningens årsredovisning anpassats till regelverket för koncernredovisning.

### Femårsöversikt inbetalade premier (Mkr)

Kategori	2023	2022	2021	2020	2019
Kåpan Tjänste	2 993	2 809	2 670	2 550	2 415
Kåpan Extra	654	696	674	695	668
Kåpan Valbar	2 891	2 710	2 542	2 398	2 242
Kåpan Flex	671	499	410	335	260
Kåpan Aktieval	38	16	-	-	-
<b>Totalt</b>	<b>7 247</b>	<b>6 730</b>	<b>6 296</b>	<b>5 585</b>	<b>5 290</b>

## Fördelning av premier



## Medlemmar

Föreningen fördelar samtlig nettoavkastning på investeringarna efter avdrag för kostnader och avkastningsskatt tillbaka till medlemmarna i form av förändring av pensionskapital eller utbetald pension. Det totala antalet medlemmar uppgår till drygt 900 000 personer.

## Försäkringspremier

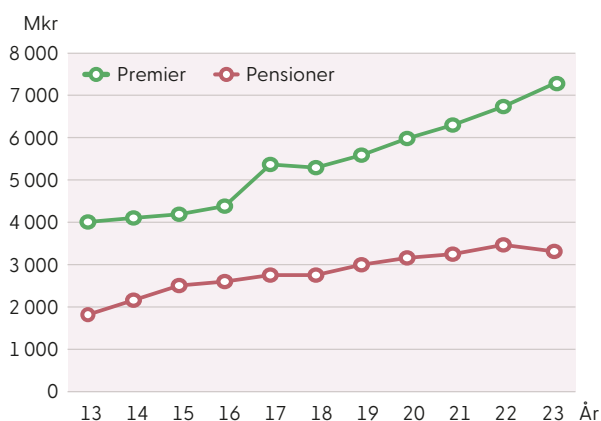
Föreningen förvaltar de premier som arbetsgivaren har betalat in för de anställdas räkning enligt gällande kollektivavtal och de premier som medlemmarna före år 2016 själva valt att betala in till försäkringen Kåpan Plus för att komplettera sin tjänstepension.

## Pensionsutbetalningar

Under året utbetalades 3 276 (3 468) miljoner kronor, varav 1 357 (1 556) miljoner kronor utgjorde återbärning utöver den garanterade räntan på kapitalet.



### Utveckling av inbetalade premier och utbetalade pensioner



För samtliga av föreningens försäkringar är livslång utbetalning det förvalda alternativet sedan den 1 oktober 2020. Inom ramen för varje försäkring och villkoren i för försäkringen gällande pensionsavtal kan medlemmarna välja en temporär utbetalning. Förändringen har inneburit att en ökande andel av försäkringarna betalas ut livslångt och att föreningens utbetalningar av pension inte stiger i samma takt som under tidigare år.

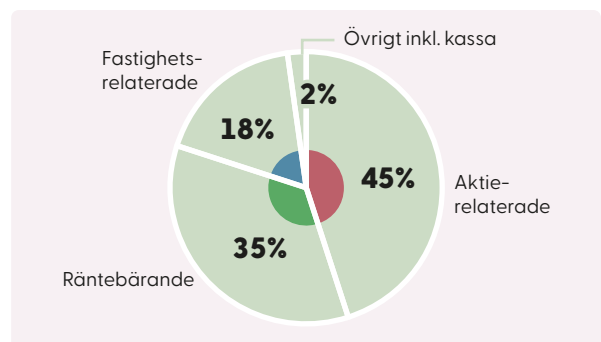
### Riktlinjer för förvaltningen av placerade medel

De av styrelsen beslutade investeringsriktlinjerna innebär att föreningens tillgångar, inklusive återbäringsmedel, ska vara placerade så att de ger en god avkastning inom ramen för en ansvarsfull och hållbar förvaltning och ett balanserat risktagande.

Fördelningen av tillgångarnas marknadsvärde ska enligt riktlinjerna, som senast beslutades av styrelsen i juni 2023, ligga inom följande intervaller:

- Aktier eller aktierelaterade tillgångsslag till lägst 30 procent och högst 50 procent.
- Obligationer och andra räntebärande värdepapper till lägst 30 procent och högst 65 procent.
- Fastighetsrelaterade investeringar till lägst 10 procent och högst 25 procent.

### Placering av föreningens tillgångar vid årsskiftet



Den utestående valutarisken får enligt den beslutade policyn inte överstiga 25 procent av totala tillgångar. Vid årsskiftet uppgick den utestående valutarisken till 21 (19) procent av tillgångarnas värde och därmed var 49 (51) procent av tillgångarna i utländsk valuta säkrade.

Styrelsens beslut om fördelningen av tillgångarna tar sin utgångspunkt i föreningens stabila ekonomiska ställning och den förväntade värdeutvecklingen för de olika tillgångsslagen över tid i relation till den risk för värdeförlust som investeringar alltid innebär. Utgångspunkten är att investeringsverksamheten ska bedrivas med god diversifiering och en långsiktig inriktning med målsättningen att samtidigt främja miljörelaterade och sociala egenskaper samt verka för en god nivå på företagsstyrning.

En fördjupad redogörelse för föreningens sammantagna utestående risker finns i not 2 i denna årsredovisning. Investeringsriktlinjerna finns publicerade i sin helhet på [kapan.se](http://kapan.se).

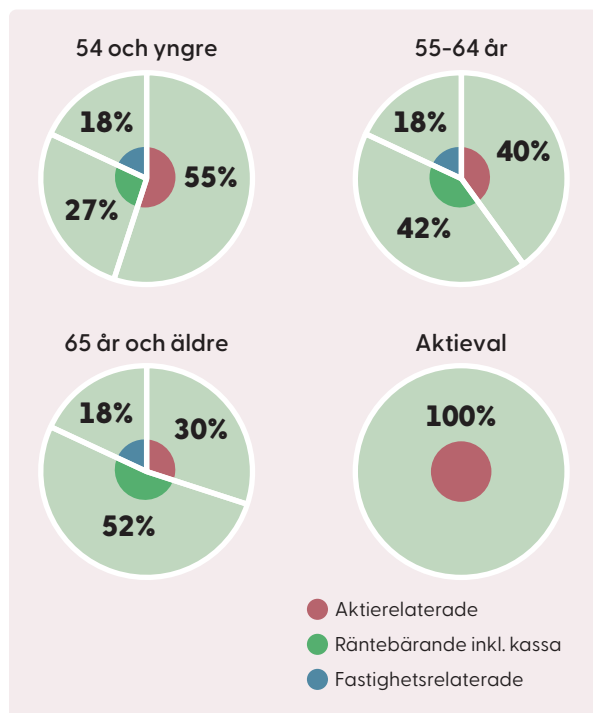
### Generationsbaserad riskfördelnings- och återbäringsmodell

Föreningens medlemmar är uppdelade i olika åldersgrupper, ett så kallat generationssparande. Den som är ung och har lång tid kvar till pension ges en högre risk i sitt sparande för att få möjlighet till en högre avkastning. Motivet är att placeringar med mer risk förväntas över tid ge en högre avkastning än mer stabila placeringar, men värdeutvecklingen kan baserat på historiska erfarenheter även vara betydligt mer osäker och negativ under långa perioder. Inriktningen är att risken i sparande successivt ska minska i takt med att tidpunkten för utbetalning av

pension närmar sig och att de äldre åldersgrupperna ges en högre stabilitet i sitt sparande och en mer förutsägbar nivå på förväntade pensionsutbetalningar.

Fördelningen av risknivån mellan åldersgrupperna baseras på kontributionsprincipen. Kontributionsprincipen syftar till att säkerställa att ett försäkringsföretag fördelar överskott på ett balanserat sätt mellan olika grupper av försäkrade. Fördelningen av överskott bör i största möjliga utsträckning bygga på hur olika grupper av försäkringar bidrar med riskkapital till verksamheten och vilket utrymme dessa försäkringar skapar för möjligheten att skapa ett överskott. För föreningen gäller att de premier som inbetalas av yngre medlemmar har en längre tid kvar till utbetalning och därmed skapar ett utrymme för mer riskfyllda placeringar.

#### Fördelning av investeringar för respektive åldersgrupp och Aktieival



Föreningens äldre medlemmar har i regel en hög andel garanterat kapital och ett mindre överskott till förfogande för placeringar med högre risknivå. Sammantaget innebär uppdelningen i olika generationsgrupper att föreningen bättre kan uppfylla kontributionsprincipen och samtidigt långsiktigt öka den förväntade nivån på utbetalda pensioner. Modellen ger samtidigt en ökad stabilitet i värdeutvecklingen för den äldre gruppen och målsättningen är att pensionsutbetalningarna över åren till de enskilda medlemmarna ska vara relativt stabila över tid.

De olika ålderskategorierna får olika andel av föreningens investeringar inom de tre huvudsakliga investeringsområdena, aktier, obligationer och fastigheter inom ramen för de av styrelsen beslutade investeringsriktlinjer.

Alla medlemmar investerar i samma tillgångar och underliggande värdepapper. Det är endast andelen av respektive tillgångsslag som varierar mellan de olika generationsportföljerna.

### Hållbarhet – långsiktigt ansvarsfull förvaltning

Föreningens syfte är att leverera en långsiktigt stabil pension till medlemmarna till lägsta möjliga kostnad och samtidigt främja en långsiktigt hållbar utveckling i samhället. För att göra det tar föreningen hänsyn till miljömässiga, sociala och bolagsstyrningsaspekter både direkt i verksamheten och i föreningens investeringar men det är inte ett överordnat mål.

Föreningens hållbarhetsarbete är indelat i tre områden: investering, försäkring och organisation:

- Investeringar görs med utgångspunkt i att uppnå en god avkastning till rimlig risk och låga kostnader. Hållbarhet är en integrerad del i förvaltningen.
- Föreningen erbjuder resurseffektiva och enkla försäkringslösningar med en god balans mellan utställda löften och risken i ställda åtaganden.
- Organisationen ska agera sparsamt med resurser, ta miljöhänsyn, vara en jämställd arbetsplats samt värna en god affäretik.

Inom kapitalförvaltningen lägger föreningen stor vikt vid att minska hållbarhetsriskernas påverkan på resultatet. Inriktningen är samtidigt att investeringarna främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper och inte sammanvägt medför mer negativa konsekvenser än positiva på samhället.

För att hantera detta i den dagliga verksamheten är en grundläggande princip att föreningens investeringar ska leva upp till ett antal vägledande internationella normer och principer som har bred förankring i det svenska samhället. Utöver det utgår förvaltningen från föreningens hållbarhetsprocess som i korta drag innebär att:

- Undvika att investera i företag som entydigt bryter mot globala normer samt bolag som är direkt involverade i tillverkning eller distribution av så kallade kontroversiella vapen.
- Eftersträva att investera i bolag och verksamheter som har en hög hållbarhetsprofil och som aktivt arbetar för en hållbar omställning.
- Påverka för en positiv förändring där så är möjligt. Arbetet med påverkan och ägarengagemang varierar beroende på investering och ägarandel och arbetet omfattar påverkan genom dialog, röstning på bolagsstämmor, medverkan i valberedningar, styrelseuppdrag samt aktivt arbete i rådgivande kommittéer.

- Exkludera vissa investeringar på grund av för hög långsiktig hållbarhetsrisk (kol, olja, tobak, samt statsobligationer utfärdade av stater som bedöms förneka sina medborgare grundläggande demokratiska rättigheter).

Föreningen står bakom Parisavtalet och har satt som långsiktigt mål att de mätbara investeringarnas klimatavtryck ska vara netto noll senast 2045.

### Utökade upplysningskrav

Sedan mars 2021 gäller och tillämpas den så kallade disclosureförordningen (SFDR) som under 2023 utökades med upplysningskrav på produktnivå. Föreningen erbjuder ett flertal försäkringar som alla ligger under en och samma produkt, Kåpan traditionell försäkring som föreningen valt att klassificera som en så kallad artikel 8 produkt (det vill säga den främjar hållbarhetsrelaterade egenskaper men har inte dessa som överordnat mål). Detta innebär att föreningen ska lämna upplysningar enligt en av EU-kommissionen fastställd mall benämnd "Regelbundna upplysningar" som ska redovisas i förvaltningsberättelsen. Föreningen har valt att infoga upplysningarna som en bilaga längst bak i årsredovisningen.

För övriga upplysningar som lämnats i enlighet med kraven i SFDR se [kapan.se](https://www.kapan.se) där även en separat hållbarhetsredovisning finns tillgänglig som fördjupar informationen om föreningens hållbarhetsarbete och kompletterar årsredovisningen rörande bland annat i vilken utsträckning olika målsättningar uppnås.

### Inriktning på det fortsatta hållbarhetsarbetet

Målsättningen är att fortsätta förbättra och anpassa förvaltningsmodellen för att på ett ännu bättre sätt balansera de krav som föreningen ställer i hållbarhetsarbete inom ramen för den övergripande målsättningen om en långsiktigt ansvarsfull och hållbar förvaltning med god riskjusterad avkastning.

Föreningens informationsgivning och rapportering inom hållbarhetsområdet har utvidgats och anpassats utifrån de nya regelverk som löpande tillkommer på EU-nivå.

Den 1 januari 2022 trädde Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2020/852 om inrättande av ett ramverk för att underlätta hållbara investeringar (Taxonomiförordningen) i kraft. Taxonomiförordningen ställer bland annat krav på företag av en viss storlek att lämna taxonomiupplysningar i sin lagstadgade hållbarhetsrapport. Föreningen omfattas inte av kravet men arbetar för att kunna göra en fullständig redovisning i enlighet med kraven för taxonomin så långt det är möjligt.

På föreningens webbplats [kapan.se](https://www.kapan.se) finns fördjupad information om föreningens hållbarhetsarbete som kompletterar årsredovisningen och hållbarhetsredovisningen.

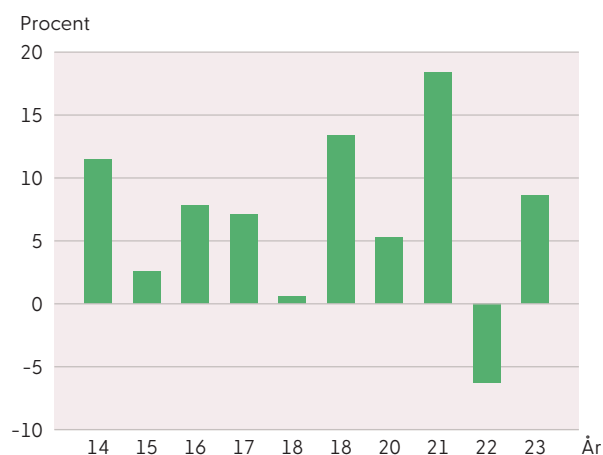
Följande dokument finns publicerade rörande föreningens övriga delar av hållbarhetsarbetet:

- Ägarengagemang 2023
- Röstning 2023
- Disclosureförordningen
- Hållbarhetspolicy
- Föreningens PRI rapport (Principles for Responsible Investments)
- Förköpsinformation hållbarhet traditionell försäkring
- Redogörelse för investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer

### Kapitalförvaltning

Marknadsvärdet av föreningens investeringstillgångar med tillägg för övriga tillgångars bokförda värden var vid årets slut 147 661 (132 438) miljoner kronor.

#### Totalavkastning de senaste tio åren



Avkastningen på placeringstillgångarna var positiv och uppgick till 8,6 (-6,3) procent. År 2023 har präglats av konflikter och osäkerhet. Det fortsatta kriget i Ukraina och Hamas terrordåd och Israels efterföljande invasion av Gazaremsan har inneburit en ökad global instabilitet som påverkar många områden. Samtidigt har inflationstrycken avtagit från höga nivåer. Centralbankerna har fortsatt att höja sina styrräntor under året men marknadsförväntningarna har under hösten snabbt skiftat över till en tro på snabba sänkningar de kommande åren. Sammantaget har utvecklingen tolkats positivt på kapitalmarknaden och börskurserna har stigit på nästan samtliga marknader samtidigt som räntenivåerna på längre löptider sjunkit. Den totala avkastningen på föreningens investeringar har påverkats positivt då både aktie- och ränterelaterade investeringar har stigit i värde. Den positiva utvecklingen för dessa områden har till viss del motverkats av att investeringarna i fastigheter har haft en svag avkastning till följd av den snabba räntenivåökningen under de senaste

åren. Den svenska kronan har varierat kraftigt i värde under året. Kronan återhämtade sig mot slutet av året, framför allt mot dollarn. Sammantaget bidrog den svaga dollarn negativt till avkastningen på den del av utländska investeringar som inte var valutasäkrad.

## Kapitalavkastning

Den totala avkastningen på tillgångarna fördelar sig enligt följande:

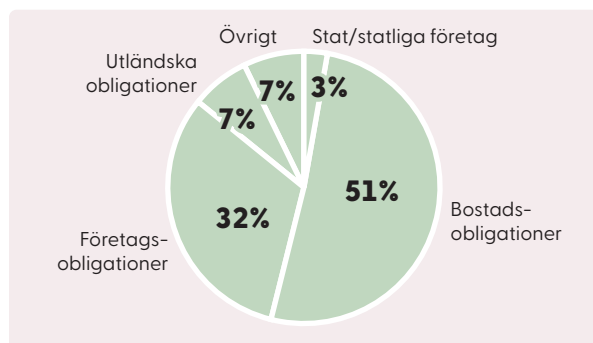
Portfölj	Marknadsvärde, Mkr	Andel i %	Total avkastning <sup>1)</sup> i %, 2023
Ränterelaterade	52 329	35	8,1
Aktierelaterade	66 541	45	15,8
Fastighetsrelaterade	25 933	18	-6,1
Övriga tillgångar, kassa	2 858	2	0
<b>Summa tillgångar</b>	<b>147 661</b>	<b>100</b>	<b>8,6</b>

<sup>1)</sup> Vid beräkning av avkastningen har daglig viktning använts för att beakta kapitalbasens förändring under året.

## Ränterelaterade tillgångar

De räntebärande placeringarna var vid årsskiftet 52 329 (47 727) miljoner kronor. Placeringarna utgjordes till 51 (47) procent av bostadsobligationer och andra emittenter med AAA-rating och till 3 (3) procent av obligationer utgivna av statligt helägda bolag. Placeringar i företagsobligationer utgjorde 32 (35) procent. Resterande 14 (15) procent av placeringarna utgjordes av övriga räntebärande placeringar samt kassa, varav 7 (9) procentenheter var placerade i utländsk valuta.

### Allokering räntor



Den helt dominerade andelen räntebärande tillgångar i utländsk valuta säkras till svenska kronor. Vid årsskiftet bestod de totala räntebärande tillgångarna enbart av nominellt räntebärande värdepapper och inga realränteobligationer. Den kortfristiga räntenivån har stigit under året medan däremot räntenivån på värdepapper med längre löptider har sjunkit. Sammantaget har utvecklingen

inneburit en god löpande avkastning i kombination med stigande värden på innehav med längre räntebindningstid. De ränterelaterade placeringarna är koncentrerade till det svenska bank- och bostadsfinansieringssegmentet och de sammanlagt största placeringarna gjordes i följande emittenter:

Emittent	Bedömt värde Mkr
Nordea	5 009
Handelsbanken	4 912
Swedbank	3 961
SEB	3 927
Kommuninvest	3 343
Länsförsäkringar	2 034
SBAB	1 599
Danske Bank	1 532
Specialfastigheter	806
Swedavia	758

De största placeringarna i kategorin övriga räntebärande placeringar har gjorts i följande fonder och bolag:

Innehav	Bedömt värde Mkr
Nordstjärnan Kredit	2 188
M&G Investment (3 fonder)	1 169
Napier Park Global Capital (2 fonder)	693
Intermediate Capital Group	357
Developed World Markets	345

Utöver placeringar i räntebärande värdepapper har föreningen som strategisk inriktning att i viss mån teckna avtal om olika former av räntesäkringar med syftet att minska den utestående ränterisken i gjorda pensionsåtaganden. Under året har innehaven i räntesäkringar utökats i volym främst baserat på möjligheten att säkra den generellt högre räntenivån. Den sammanlagda resultat-effekten av dessa räntesäkringar motsvarar en avkastning om 0,8 procent på ränteavkastningen.

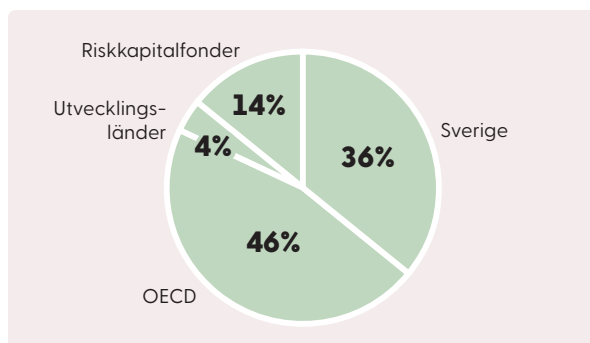
Samtantaget uppgick avkastningen till 8,1 (-7,6) procent på ränterelaterade placeringar.

## Aktierelaterade tillgångar

Aktiemarknaden har under 2023 haft en positiv utveckling och värdena har stigit. Det var främst en stark utveckling under andra halvåret där förväntningarna om sjunkande räntenivåer och en positiv ekonomisk global tillväxt slagit igenom trots det fortsatta kriget i Ukraina och situationen i konflikten mellan Israel och Hamas med dess spridningsrisker. Under året har världens samlade aktiekurser stigit

med totalt 21,6 (-16,0) procent mätt i lokala valutor. Den svenska kronan förstärktes något under året vilket gör att motsvarande index mätt i svenska kronor gav en uppgång med 17,8 (-5,9) procent.

#### Allokering aktier



Föreningens avkastning på aktier noterade i OECD blev 22,9 (-17,1) procent i lokal valuta och för aktier noterade i tillväxtländer 10,5 (-20,6) procent i dollar. Innehavet av aktier noterade på Stockholmsbörsen hade en positiv avkastning på 20,7 (-17,4) procent.

Föreningen valutasäkrar till viss del de utländska aktieplaceringarna inom OECD. Den gjorda valutasäkringen har, eftersom den svenska kronan marginellt stärktes under året, bidragit positivt till avkastningen.

Investeringar i olika typer av onoterade aktier i första hand riskkapitalfonder uppgick till 8 769 (8 311) miljoner kronor. Avkastningen under året uppgick till 1,2 (2,3) procent.

Den sammantagna aktieavkastningen under året inräknat effekten av valutakursförändringar var positiv och uppgick till 15,8 (-12,0) procent och de aktierelaterade tillgångarna uppgick vid årsskiftet till 66 541 (57 312) miljoner kronor.

Produkten Kåpan Aktieval har sin återbäring baserad enbart på föreningens aktierelaterade investeringar. Återbäringen för året uppgick till 15,5 (-2,1) procent.

Förvaltningen av aktier noterade på Stockholmsbörsen sker i egen regi. Som jämförelseindex används SIX 60. De största placeringarna är gjorda i följande bolag:

Emittent	Bedömt värde Mkr
Atlas Copco	2 504
Investor	2 230
Volvo	1 312
EQT	1 076
Hexagon	1 004
Assa Abloy	973
SEB	938
Sandvik	840
Evolution	802
Hennes & Mauritz	777

De aktierelaterade placeringarna utanför Sverige sker till största delen i enskilda aktier förvaltade i egen regi. Som jämförelseindex används MSCI World. De största placeringarna är gjorda i följande bolag:

Emittent	Bedömt värde Mkr
Apple	1 452
Microsoft	1 318
Alphabet	768
Amazon	660
Nvidia	628
Meta	385
Eli Lilly	257
JP Morgan	244
United Health	228
Home Depot	219

Övriga investeringar i aktiemarknaden sker i fonder med olika regional eller strategisk inriktning för att sammantaget balansera det övergripande jämförelseindexet MSCI ACWI för aktieförvaltningen. Vid årsskiftet utgjordes de största placeringarna av följande fonder:

Innehav	Bedömt värde Mkr
Nordea EM Sustainable Enhanced Equity Fund	1 482
SHB Global Småbolag Index Criteria	861
Storebrand Emerging Markets	818
SHB Global High Dividend Low Volatility Criteria	616
Montanaro European Smaller Companies Fund	461
RBC Emerging Markets Equity Fund	334
BL American Small & Mid Caps	328
JPMorgan Europe Small Cap Fund	326

För investeringar i olika typer av riskkapitalfonder utgjordes vid årsskiftet de största placeringarna av följande fonder:

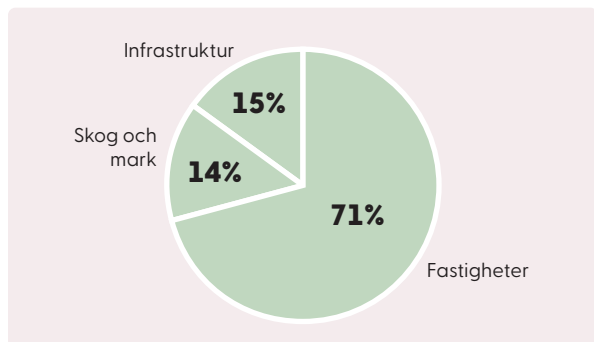
Innehav	Bedömt värde Mkr
Alpinvest PE (2 fonder)	1 437
Warburg Pincus (4 fonder)	1 049
EQT (2 fonder)	991
Newbury Equity Partners (3 fonder)	941
Welsh, Carson, Anderson & Stowe (3 fonder)	848
Advent International (5 fonder)	848
Cinven (3 fonder)	685



## Fastighetsrelaterade placeringar

Investeringar i fastighetsrelaterade tillgångar delas upp i tre områden fastigheter, skog- och mark och infrastruktur.

### Fastighetsrelaterade



Området infrastruktur innebär investeringar i samhällsviktiga anläggningar eller fastigheter med stabila kassaflöden och en långsiktig placeringshorisont. Skog och mark är i huvudsak mark med aktivt brukad skog samt jordbruk ägda via fonder eller bolag. Området fastigheter är indirekta investeringar i olika typer av mark och byggnader. Kåpan Fastigheter är ett helägt dotterbolag till föreningen.

De största investeringarna grupperade utifrån de olika förvaltarna eller bolagen (engagemang) utgjordes av:

Innehav	Bedömt värde Mkr
Kåpan Fastigheter	6 733
Svenska Handelsfastigheter	2 740
Gysinge Skog	2 150
Hemvist i Mälardalen	1 846
Bridge Investment Group (4 fonder)	1 828
Midstar Hotels	1 821
Antin Infrastructure Partners (6 fonder)	1 357
J.P. Morgan Infrastructure Investments Fund	1 272
Aermont Real Estate (4 fonder)	631
White Peak Real Estate (3 fonder)	544

Fastighetsrelaterade tillgångar visade en negativ värdeutveckling under året främst till följd av den snabba räntepågången de senaste två åren. Totalt uppgick det placerade kapitalet till 25 933 (24 904) miljoner kronor och avkastningen för området fastighetsrelaterade placeringar blev -6,1 (15,1) procent efter ett antal år med mycket god avkastning.

## Risk- och känslighetsanalys

Kapitalförvaltningen påverkas av yttre omständigheter som innebär olika former av risker. De kan på övergripande nivå indelas i marknads-, kredit- och operativa risker. Därtill kommer ytterligare en branschspecifik risk, nämligen

försäkringsrisk. En fördjupad redogörelse för utestående risker i verksamheten finns i not 2.

Den osäkerhet som föreligger på marknaden innebär att förluster på placeringstillgångarna är sannolika. För placeringstillgångar där marknadspriser inte finns publicerade föreligger källor till osäkerhet, se not 1 avsnittet Viktiga bedömningar och källor till osäkerhet, samt not 18.

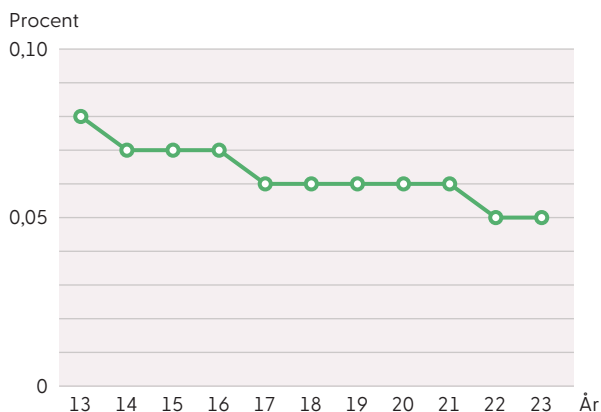
## Rapport från aktuarien

En rapport har upprättats av föreningens aktuarie. Rapporten visar att föreningens försäkringstekniska avsättning beräknas uppgå till 59 114 (53 359) miljoner kronor. De åtaganden föreningen har består till en dominerande del av fasta garanterade räntor på inbetalade premier. Dessa åtaganden har i rapporten värderats, med stöd av Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd, med utgångspunkt i bland annat aktuella marknadsräntor för motsvarande löptider. Reserveringar har gjorts för optionalitet i försäkringsvillkoren både gällande förväntade ändringar i utbetalningstid och för de försäkringar som har flytträtt.

## Kostnader

Kostnaderna i försäkringsrörelsen uppgick till 65 (62) miljoner kronor. Ett mått på kostnadseffektivitet är förvaltningskostnadsprocenten, det vill säga förhållandet mellan driftskostnaderna och tillgångarnas genomsnittliga marknadsvärde, som uppgick till 0,05 (0,05) procent.

### Utveckling försäkringsadministrativa kostnader



Kostnaderna för år 2023 togs ut genom ett avdrag på försäkringskapitalet om 0,06 procent. Sammantaget bör avgiften och avdraget över tid motsvara verksamhetens faktiska kostnader. Kostnaderna som andel av förvaltad kapital beräknas vara oförändrad under år 2024. Från den 1 januari 2024 sänks avdraget på försäkringskapitalet till 0,05 procent.

Målsättningen är att fortsätta hålla en låg kostnadsnivå över tid även om de kontinuerliga och omfattande regelverksförändringarna inom olika delar av verksamheten innebär en stigande belastning av de administrativa och

organisatoriska resurserna i föreningen inte minst gällande olika former av rapportering av en mångfald av konsoliderade obligatoriska hållbarhetsindikatorer.

Direkta kostnaderna för kapitalförvaltningen uppgick till 60 (55) miljoner kronor. Ett mått på effektiviteten i investeringsverksamheten är kapitalförvaltningskostnadsprocenten, det vill säga förhållandet mellan föreningens direkta kostnader för kapitalförvaltning och tillgångarnas genomsnittliga marknadsvärde, som uppgick till 0,04 (0,04) procent.

## Redogörelse för återbäring under år 2023

Återbäringen tillförs medlemmarnas pensionskapital månadsvis i efterskott. Föreningen har sedan den 1 januari 2017 en generationsbaserad riskfördelnings- och återbäringsmodell. Återbäring fördelas månadsvis i efterskott uppdelat på tre olika generationsgrupper med olika risknivå i investeringarna samt på Kåpan Aktieval. Den under år 2023 fördelade återbäringsräntan uppgick före avkastningsskatt och kostnader till:

9,3 (-6,8) procent för åldersgruppen 54 år och yngre

8,2 (-6,0) procent för åldersgruppen 55–64 år

7,5 (-5,5) procent för åldersgruppen 65 år och äldre

15,5 (-2,1) procent för Kåpan Aktieval

Skillnaderna i avkastning mellan grupperna är hänförlig till avkastningen för tillgångsslaget aktier som sammantaget haft en något högre avkastning under året och inneburit att de yngre åldersgrupperna med en större andel aktier erhållit en bättre avkastning. Skillnaden mellan grupperna är mindre än förväntat i modellen till följd av att även de ränterelaterade investeringarna under året haft en relativt god avkastning till följd av den nedgången i den långa marknadsräntenivå i kombination med god löpande avkastning.

## Kollektiv konsolidering

Med kollektiv konsolidering avses relationen mellan marknadsvärdet på föreningens investeringar och föreningens åtaganden i form av allokerat pensionskapital till medlemmarnas samtliga försäkringar. Relationen uttrycks som en kvot mellan fördelningsbara tillgångsvärden (tillgångar minus finansiella skulder) och fördelade tillgångsvärden (totalt pensionskapital) multiplicerad med 100. En konsolidering på 100 procent innebär att det råder balans mellan föreningens nettotillgångar och försäkringarnas samlade pensionskapital.

Styrelsen har i de försäkringstekniska riktlinjerna angivit att konsolideringsgraden bör ligga inom intervallet 95–105 procent med en målnivå på 100 procent. Konsolideringsgraden vid årsskiftet efter beslutad återbäring för december år 2023 var 100 procent.

## Utvecklingen av solvensen

Solvensen uttrycker hur stor del av den försäkringstekniska skulden som täcks av tillgångarna. Avkastningen på investeringarna har under året varit positiv. Den utestående skulden värderades vid årsskiftet med utgångspunkt i en diskonteringsräntekurva som utgår från marknadsräntan för de första kommande 10 åren och därefter en successiv anpassning till en fast så kallad makroränta (ultimate forward rate, UFR) på 3,9 (4,05) procent. De räntenivåer som använts har sammanvägt en lägre räntenivå jämfört med föregående år, vilket inneburit att värdet på utestående åtaganden stigit med 9,7 procent. Avkastningen på investeringarna har varit högre än den genomsnittliga garanterade räntan och bidragit positivt och sammantaget har solvensen förstärkts marginellt under året med en procentenhet från 245 procent till 246 procent.

### Solvensgrad senaste 10 åren



## Avkastningsskatt

Föreningen betalar avkastningsskatt för medlemmarnas räkning. Utgångspunkt för skatteberäkningen är medlemmarnas pensionskapital i form av marknadsvärdet av föreningens tillgångar efter avdrag för finansiella skulder den 1 januari beskattningsåret. Avkastningen på dessa medel schablonberäknas efter en räntesats som är lika med den genomsnittliga statslåneräntan året innan beskattningsåret, dock med en lägsta ränta om 0,5 procent. Den framräknade schablonintäkten beskattas därefter med 15 procent. För föreningens vidkommande innebar detta att den inbetalade avkastningsskatten för år 2023 uppgick till 286 (102) miljoner kronor.

## Ledningsfunktioner och granskning

Föreningens högsta beslutande organ är fullmäktige. Ledamöterna i fullmäktige är utsedda av parterna inom det statliga avtalsområdet. Hälften av ledamöterna är utsedda av Arbetsgivarverket och den andra hälften av de fackliga organisationerna. Det sammanlagda antalet ordinarie

ledamöter uppgår till 30 med lika många personliga suppleanter. Under året har fullmäktige hållit ordinarie stämma.

### Fullmäktige, Styrelse och ledning



Föreningens operativa verksamhet har under räkenskapsåret letts av en styrelse, bestående av tolv ledamöter. Styrelsen är i likhet med fullmäktige paritetiskt sammansatt efter nomineringar från arbetsgivar- och arbetstagar- sidan. Styrelsen beslutar om föreningens strategiska inriktning och utser föreningens verkställande direktör. Under året har styrelsen haft sju sammanträden varav ett i form av ett två dagars seminarium.

Styrelsen är ytterst ansvariga för att verksamhet bedrivs i enlighet med tillämpliga lagar och föreskrifter. Styrelsen ska se till att det finns lämpliga interna regelverk för riskhantering och internkontroll. Styrelsen följer löpande bolagets verksamhet, dess ekonomiska resultat och får även regelbundet särskild risk- och regelrapportering. Den oberoende internrevision rapporterar direkt till styrelsen utifrån en av styrelsen fastställd granskningsplan.

Styrelsen har under året uppdaterat och fastställt samtliga policys och instruktioner som beslutas av styrelsen. Viktiga frågor som behandlats, utöver förslagen till ordinarie årsmöte med fullmäktige, är analys och beslut om den framtida långsiktiga placeringsinriktningen och hanteringen av etik och operativa risker i förvaltningen och målsättningar inom hållbarhetsarbetet. Föreningens goda solvens och solvensrisker har analyserats och styrelsen har tagit fram förslag till förstärkta och förbättrade försäkringsvillkor i stadgarna för beslut av fullmäktige vid årsmötet i maj 2024. Styrelsen har även tagit ett strategiskt beslut att under de kommande åren komplettera försäkringssystemet med integrerade utbetalnings- och kontohållningsfunktionaliteter för att effektivisera försäkringsadministrationen och reducera antalet riskpunkter i utbetalningsprocessen.

Styrelsen har gjort en utvärdering av sitt arbete under 2023. Bedömningen är att styrelsen uppfyller kraven på kompetens och lämplighet samt att eventuella intressekonflikter löpande identifieras och hanteras.

Styrelsen har tillsatt två utskott inom sig. Revisionsutskottet följer övergripande bolagets arbete med framtagande av lagstadgad finansiell rapportering samt system för den interna kontrollen. På utskottets möten deltar även bolagets externa revisor och VD. Ersättningsutskottet bereder lönesättningen av verkställande direktören innan lönesättningen beslutas i styrelsen. Ersättningarna till övriga ledande befattningshavare i föreningen beslutas av verkställande direktören i enlighet med den av styrelsen beslutade ersättningspolicyn.

Ordförande i styrelsen, revisionsutskottet och ersättningsutskottet är Christina Gellerbrant Hagberg, generaldirektör för Arbetsgivarverket, som valdes till ordförande den 4 maj 2022.

## Administration

Medelantalet anställda under året uppgick till 20 (20) personer med den huvudsakliga uppgiften att bedriva kapitalförvaltning, redovisning och riskkontroll. Verksamheten bedrivs vid huvudkontoret i Stockholm och med en förvaltnings- och beställarorganisation med kontor i Sundsvall. Föreningen har en anställd ansvarig aktuarie och en anställd risk manager. Regelverks- och internrevisionsfunktionerna är utlagd på extern leverantör.

Statens tjänstepensionsverk (SPV) i Sundsvall anlitas för att administrera delar av den försäkringsadministrativa verksamheten. I uppdraget ligger att förvalta föreningens försäkringssystem, sköta handläggning och kundtjänst.

## Investeringar i administration

Årets administrativa investeringar uppgick till 5 (0) miljoner kronor. Investeringarna är huvudsakligen hänförliga till finans- och försäkringssystemen. Investeringar i det försäkringsadministrativa systemet skrivs av på 10 år, övriga investeringar skrivs av på 3–5 år.

## Utblick inför framtiden

Föreningen startade sin verksamhet år 1992 och är sedan år 2003 förvalt alternativ för den valbara delen av de statligt anställdas premiebaserade tjänstepension. Föreningen har fått förtroendet att även försäkra de obligatoriska delarna och vara förvalt alternativ för den valbara delen i det nu gällande pensionsavtalet PA 16.

Under år 2023 omförhandlade parterna delar av pensionsavtalet. Omförhandlingen innebar bland annat att föreningen under 2024 kommer få ett ökat premieflöde till Kåpan Flex. Sammantaget bedöms premieflödet öka till närmare 9 miljarder kronor under 2024. De kommande åren förväntas premieflödet även öka till följd av att allt fler statligt anställda enbart erhåller en premiebestämd pension.



Utvecklingen ställer krav på att löpande anpassa organisation och systemlösningar till uppgiften men ger även stor driftsfördelar och möjligheter till en ökad effektivitet.

Utvecklingen i framtiden är svår att överblicka inte minst de senaste årens händelser med pandemi och krig i vårt närområde skapar en osäkerhet som ligger utanför normala riskparametrar.

Den långsiktiga värdeutvecklingen på föreningens tillgångar har över åren varit god men utvecklingen det senaste decenniet har skapat en ökad osäkerhet om utvecklingen av värdet på föreningens tillgångar på kort sikt. Föreningens solvens är stark och förmågan att absorbera stora värdeförändringar är god vilket ger en trygghet. Medlemmarnas pensionskapital kan däremot variera i värde mellan åren på ett sätt som kan skapa en ökad osäkerhet vilket föreningen försöker motverka med en väl balanserad investeringsstrategi.

Inriktningen är att över tid fortsätta utveckla och anpassa verksamheten till en föränderlig omvärld och kunna erbjuda en långsiktig, ansvarsfull och hållbar förvaltning av medlemmarnas inbetalade premier och samlade pensionskapital.

## Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Under det första kvartalet 2024 har ännu inga väsentliga händelser inträffat som påverkat verksamhetens utveckling efter räkenskapsåret utgång.

## Behandling av årets resultat

Årets resultat på i moderföreningen 10 649 156 593 (2 036 995 153) kronor överförs till övriga fonder. Utbetalad återbäring under året uppgick till 1 357 018 016 (1 555 716 465) kronor. Moderföreningens egna kapital uppgår därmed per den 31 december 2023 till 86 536 467 674 (77 244 329 096) kronor.

# Finansiell rapport

## Femårsöversikt

### Moderföreningen

Resultat, Mkr	2023	2022	2021	2020	2019
Premieinkomst	7 247	6 730	6 296	5 978	5 585
Kapitalavkastning, netto	11 427	-8 569	20 544	5 560	12 044
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 919	-1 912	-1 963	-1 941	-1 893
Utbetald återbäring <sup>1)</sup>	-1 357	-1 556	-1 284	-1 218	-1 084
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	10 935	2 139	27 043	7 588	10 254
Årets resultat	10 649	2 037	26 959	7 509	10 187

<sup>1)</sup> Utbetalningar redovisas som en avdragspost under Eget kapital, Finansiell rapport.

Ekonomisk ställning, Mkr	2023	2022	2021	2020	2019
Totala tillgångar <sup>1)</sup>	147 661	132 438	136 690	113 100	105 084
Placeringsstillgångar <sup>1)</sup>	143 103	128 801	129 638	110 802	102 810
Försäkringstekniska avsättningar	59 114	53 359	59 311	61 549	59 605
Konsolideringskapital	86 536	77 244	76 763	51 088	44 797
Kapitalbas	86 527	77 238	76 756	51 081	44 790
Minimikapitalkrav <sup>2)</sup>	2 365	2 134	2 372	2 462	2 384
Riskkänsligt kapitalkrav (RKK) <sup>3)</sup>	32 233	28 493	27 651		
RKK-kvot <sup>4)</sup>	2,68	2,71	2,78		

<sup>1)</sup> Placeringsstillgångar till verkligt värde och övriga tillgångar till bokfört värde.

<sup>2)</sup> Benämndes tidigare som Erforderlig solvensmarginal.

<sup>3)</sup> Riskkänsligt kapitalkrav enligt FFFS 2019:21.

<sup>4)</sup> Kapitalbas dividerat med RKK.

Nyckeltal, procent	2023	2022	2021	2020	2019
Försäkringsadministrativa kostnader <sup>1)</sup>	0,05	0,05	0,06	0,06	0,06
Kapitalförvaltningskostnader <sup>1)</sup>	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05
Totalavkastning	8,6	-6,3	18,4	5,3	13,4
Konsolideringsgrad	100	100	100	100	100
Solvensgrad	246	245	229	183	175

<sup>1)</sup> I förhållande till genomsnittliga tillgångar.

Totalavkastning per tillgångslag <sup>1)</sup>	Marknadsvärde 2023-12-31		Marknadsvärde 2022-12-31		Totalavkastning <sup>2)</sup> 2023
	Mkr	Procent	Mkr	Procent	Procent
Aktierelaterade	66 541	45	57 243	43	15,8
Ränterelaterade <sup>3)</sup>	52 329	35	47 727	36	8,1
Fastighetsrelaterade	25 933	18	24 964	19	-6,1
Övriga tillgångar	2 858	2	2 504	2	-
<b>Summa tillgångar</b>	<b>147 661</b>	<b>100</b>	<b>132 438</b>	<b>100</b>	<b>8,6</b>

<sup>1)</sup> Definieras i relation till vilket underliggande tillgångslag som genererar avkastningen.

<sup>2)</sup> Daglig tidsviktning av placeringarna i relation till värdeförändringar, räntetäkter och utdelningar.

<sup>3)</sup> Avkastningen på derivatinstrument som tecknats för att minska ränterisken i utestående försäkringsåtaganden är inkluderad i avkastningen för räntebärande placeringstillgångar.

## Resultaträkning

Mkr	Not	Koncernen		Moderföreningen	
		2023	2022-12-01 -12-31	2023	2022
<b>Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse</b>					
Premieinkomst	3	7 247	592	7 247	6 730
Kapitalavkastning, intäkter	4	4 891	652	3 963	5 805
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	10 798	100	10 227	696
Utbetalda försäkringsersättningar	6	-1 919	-157	-1 919	-1 912
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar		-5 755	1 686	-5 755	5 952
Driftskostnader	7	-94	-7	-65	-62
Kapitalavkastning, kostnader	8	-3 288	-89	-2 763	-4 670
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	9	-691	-3 149	-	-10 400
<b>Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat</b>		<b>11 189</b>	<b>-372</b>	<b>10 935</b>	<b>2 139</b>
<b>Icke-teknisk redovisning</b>					
<b>Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat</b>		<b>11 189</b>	<b>-372</b>	<b>10 935</b>	<b>2 139</b>
Skatt på årets resultat	10	-132	-26	-286	-102
<b>Årets resultat tillika totalresultat</b>		<b>11 057</b>	<b>-398</b>	<b>10 649</b>	<b>2 037</b>

## Rapport över totalresultat

Mkr	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022-12-01 -12-31	2023	2022
Årets resultat	11 057	-398	10 649	2 037
Övrigt totalresultat	-	-	-	-
<b>Summa totalresultat</b>	<b>11 057</b>	<b>-398</b>	<b>10 649</b>	<b>2 037</b>

# Balansräkning

Mkr	Not	Koncernen		Moderföreningen	
		2023	2022-12-01 -12-31	2023	2022
<b>Tillgångar</b>					
<b>Immateriella tillgångar</b> 11					
Övriga immateriella tillgångar		9	6	9	6
<b>Placeringstillgångar</b>					
<b>Byggnader och mark</b> 12					
Förvaltningsfastigheter		13 560	14 033		
<b>Placeringar i koncernföretag</b> 13					
Aktier och andelar i koncernföretag		-	-	6 733	3 500
Räntebärande värdepapper, Lån till koncernföretag		-	-	-	3 128
<b>Placeringar i intresseföretag</b> 14					
Aktier och andelar i intresseföretag		8 557	7 868	8 557	7 868
<b>Andra finansiella placeringstillgångar</b>					
Aktier och andelar	15	81 098	72 663	81 098	72 663
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	16	44 890	41 211	44 890	41 211
Derivat	17	1 930	651	1 825	431
	18	<b>150 035</b>	<b>136 426</b>	<b>143 103</b>	<b>128 801</b>
<b>Fordringar</b>					
Övriga fordringar	19	227	1 442	177	1 412
<b>Andra tillgångar</b>					
Materiella tillgångar	20	5	0	1	0
Kassa och bank		2 890	2 252	2 576	2 017
Övriga tillgångar	21	1 469	35	1 417	-
		<b>4 364</b>	<b>2 287</b>	<b>3 994</b>	<b>2 017</b>
<b>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</b>					
Upplupna ränteintäkter		371	195	371	195
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		16	22	7	7
		<b>387</b>	<b>217</b>	<b>378</b>	<b>202</b>
<b>Summa tillgångar</b>		<b>155 022</b>	<b>140 378</b>	<b>147 661</b>	<b>132 438</b>
<b>Eget kapital, avsättningar och skulder</b>					
<b>Eget Kapital</b> 22					
Konsolideringsfond		75 998	77 753	75 887	75 207
Årets resultat tillika totalresultat		11 057	-398	10 649	2 037
		<b>87 055</b>	<b>77 355</b>	<b>86 536</b>	<b>77 244</b>
<b>Försäkringstekniska avsättningar</b>					
Livförsäkringsavsättning	23	59 114	53 359	59 114	53 359
		<b>59 114</b>	<b>53 359</b>	<b>59 114</b>	<b>53 359</b>
<b>Avsättningar för andra risker och kostnader</b>					
Skatt		146	315	24	7
<b>Skulder</b>					
Derivat	17	556	1 570	556	1 570
Skulder till kreditinstitut	24	6 301	7 187	-	-
Övriga skulder	25	1 592	306	1 428	255
		<b>8 449</b>	<b>9 063</b>	<b>1 984</b>	<b>1 825</b>
<b>Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter</b>					
		258	286	3	3
<b>Summa eget kapital, avsättningar och skulder</b>		<b>155 022</b>	<b>140 378</b>	<b>147 661</b>	<b>132 438</b>

# Rapport över förändring av eget kapital

## Koncernen

2023

Mkr	Konsolideringsfond	Årets totalresultat	Eget kapital
<b>Ingående eget kapital 2023-01-01</b>	<b>77 355</b>		<b>77 355</b>
Under perioden utbetald återbäring	-1 357		-1 357
Periodens resultat tillika totalresultat		11 057	11 057
<b>Utgående eget kapital 2023-12-31</b>	<b>75 998</b>	<b>11 057</b>	<b>87 055</b>

# Rapport över förändring av eget kapital

## Koncernen

2022

Mkr	Konsolideringsfond	Årets totalresultat	Eget kapital
<b>Ingående eget kapital 2022-12-01</b>	<b>77 673</b>		<b>77 673</b>
Förändring vid koncernens sammansättning	204		204
Under perioden utbetald återbäring	-124		-124
Periodens resultat tillika totalresultat		-398	-398
<b>Utgående eget kapital 2022-12-31</b>	<b>77 753</b>	<b>-398</b>	<b>77 355</b>

# Rapport över förändring av eget kapital

## Moderföreningen

2023

Mkr	Konsolideringsfond	Årets totalresultat	Eget kapital
<b>Ingående eget kapital föregående räkenskapsår</b>	<b>75 207</b>	<b>2 037</b>	<b>77 244</b>
Vinstdisposition 2022	2 037	-2 037	0
Under räkenskapsåret utbetald återbäring	-1 357		-1 357
Årets resultat tillika totalresultat 2023		10 649	10 649
<b>Utgående eget kapital räkenskapsåret</b>	<b>75 887</b>	<b>10 649</b>	<b>86 536</b>

# Rapport över förändring av eget kapital

## Moderföreningen

2022

Mkr	Konsolideringsfond	Årets totalresultat	Eget kapital
<b>Ingående eget kapital föregående räkenskapsår</b>	<b>49 804</b>	<b>26 959</b>	<b>76 763</b>
Vinstdisposition 2021	26 959	-26 959	0
Under räkenskapsåret utbetald återbäring	-1 556		-1 556
Årets resultat tillika totalresultat 2022		2 037	2 037
<b>Utgående eget kapital räkenskapsåret</b>	<b>75 207</b>	<b>2 037</b>	<b>77 244</b>

# Noter

Samtliga belopp i följande noter är angivna i miljontals kronor om inte annat anges.

## Not 1 Redovisningsprinciper

### Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2023 och avser räkenskapsåret 2023 för Kåpan tjänstepensionsförening, med organisationsnummer 816400-4114 och säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Smålandsgatan 12, Stockholm.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 9 april 2024. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställande på fullmäktigemöte den 15 maj 2024.

### Grunder för upprättande av redovisningen

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag FFFS 2019:23 samt Rådet för finansiell rapportering, rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner och RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

Innebörden av Finansinspektionens föreskrift FFFS 2019:23 är att International Reporting Standards (IFRS) är tillämpliga för upprättandet av de finansiella rapporterna med de begränsningar och tillägg som följer av svensk lag.

Redovisningsprinciperna avser koncernens om inget annat anges. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen undantaget de avvikelser som anges i avsnittet "Moderföreningen redovisningsprinciper". I de efterföljande noterna redovisas samma siffror för moderbolaget och koncernen om inget annat anges.

Femårsöversikten avser endast moderföreningen eftersom uppgifterna avser försäkringsrörelsen som uteslutande drivs i moderföreningen.

### Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS eller andra redovisningsregler

#### IFRS 9 Finansiella instrument

Sedan IFRS 9 Finansiella instrument trädde i kraft 2018 och fram till den 31 december 2022 har föreningen tillämpat ett tillfälligt undantag från IFRS 9 som införts i IFRS 4 Försäkringskontrakt. Från och med ingången av 2023 tillämpar föreningen IFRS 9. Övergången till IFRS 9 har inte inneburit några effekter då föreningen redan värderar finansiella instrument till verkligt värde med förändringar via resultaträkningen. I enlighet med övergångsreglerna i IFRS 9 har jämförelsetal inte justerats.

#### Klassificering och värdering

Enligt IFRS 9 ska alla redovisade finansiella tillgångar värderas till antingen upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultatet. Indelningen i de tre kategorierna ska göras utifrån företagets affärsmodell för de olika innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. Införandet av den nya standarden har inte medfört någon väsentlig förändring i klassificering och värdering av föreningens finansiella tillgångar och skulder eftersom företagets finansiella instrument redan värderats till verkligt värde via resultatet.

#### Nedskrivningar

##### (Redovisning av förväntade kreditförluster)

Reservering för kreditförluster ska enligt IFRS 9 redovisas för lån och fordringar som värderas till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat. Reserven ska vara baserad på förväntade framtida kreditförluster och sannolikhetsvägda utfall istället för baserad på inträffade kreditförluster. Införande av IFRS 9, vad gäller redovisning av förväntade kreditförluster, har inte haft någon påverkan på föreningens finansiella rapportering.

#### Säkringsredovisning

Eftersom föreningen inte tillämpar säkringsredovisning har denna del i standarden inte påverkat rapporteringen.

### Koncernredovisning

Koncernredovisning omfattar moderföreningen Kåpan tjänstepensionsförening och från och med 1 december 2022 det helägda dotterföretaget Kåpan Fastigheter AB (tidigare Svenska Myndighetsbyggnader Holding AB). Dotterföretaget delägdes dessförinnan och redovisades som intresseföretag.

Resultatet från verksamheten i dotterföretaget som har förvärvat under året tas upp i koncernredovisningen från förvärvstidpunkten fram till den tidpunkt när moderföreningen upphör att ha ett bestämmande inflytande. Alla koncerninterna transaktioner, balansposter, intäkter och kostnader elimineras i sin helhet vid konsolideringen. I koncernredovisningen elimineras eventuella obeskattade reserver i juridisk person och en uppdelning sker på eget kapital och uppskjuten skatt.

### Förutsättningar vid upprättande av de finansiella rapporterna

Föreningens funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Finansiella tillgångar och skulder värderas till verkligt värde. Övriga tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde.

### Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att tjänstepensionsföreningens ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

En källa för bedömningar och osäkerheter är värdet på de åtaganden som ligger i de försäkringskontrakt som föreningen har tecknat. En annan källa till bedömningar och osäkerhet är värderingen av finansiella tillgångar för vilka det inte finns något observerbart marknadspris. För dessa instrument används antingen objektiva externa värderingar eller ett värde baserat på en bedömning av förväntade framtida kassaflöden. Vid behov kompletteras dessa värderingar med ytterligare bedömningar beroende på osäkerheten i marknadssituationen.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

### Utländsk valuta

Tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till svenska kronor efter balansdagens valutakurs.

Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto inom raden Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader. Terminskontrakt i utländsk valuta används i huvudsak för att eliminera valutakursrisken i utländska aktier och andelar.

### Resultatanalys

Enligt ÅRFL 6 kap 3 § ska en resultatanalys upprättas med uppdelning på företagets verksamhetsgrenar. Föreningen har endast en produkt, Avgiftsbestämd traditionell försäkring, och upprättar därför ingen resultatanalys.

### Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringskontrakt redovisas och värderas i resultat- och balansräkning i enlighet med sin ekonomiska innebörd. Samtliga kontrakt redovisas som försäkringsavtal. Klassificeringen baseras på att föreningen garanterar

## Not 1 forts.

en viss ränta på inbetalade premier samt ett antal övriga åtaganden som innebär att föreningen tar på sig en betydande försäkringsrisk i relation till försäkringstagaren.

### Premieinkomst

Premieinkomsten för året består av mottagna premier.

Premieinkomsterna avser under året inbetalda premier i enlighet med gällande pensionsavtal för statligt anställda.

### Livförsäkringsavsättning

Samtliga livförsäkringsavsättningar avser tjänstepensioner och värderas enligt Lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag. Det innebär att livförsäkringsavsättningen för föreningens åtagande värderas enligt så kallade aktsamma antaganden. Avsättningen beräknas enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsföretags val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar (FFFS 2019:21). Det innebär att avsättningen marknadsvärderas med utgångspunkt i gällande likvida marknadsräntor för motsvarande löptider kompletterat med räntor konvergerande till en långsiktig terminränta som bestäms enligt den tillfälliga metoden i 4 kap 25–26 §§ i FFFS 2019:21. Livförsäkringsavsättningen som bestäms enligt ovan motsvarar beräknat kapitalvärde av föreningens åtaganden. Antaganden om framtida dödlighet, ränta, driftskostnad och skatt har beaktats. Samtliga dödlighetsantaganden som görs är könsberoende. Utbetalade pensioner beräknas dock utifrån könsneutrala antaganden. Antagandet om driftskostnader förväntas motsvara framtida faktiska kostnader för administrationen.

### Redovisning av kapitalavkastning

#### Kapitalavkastning, intäkter

Intäkter avser avkastning på placeringstillgångar i form av utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster (netto) samt hyresintäkter från byggnader och mark.

#### Kapitalavkastning, kostnader

Kostnader för placeringstillgångar utgörs av kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto), av- och nedskrivningar samt realisationsförluster (netto) samt driftskostnader för byggnader och mark.

#### Realiserade och orealiserade värdeförändringar

Samtliga placeringstillgångar värderas till verkligt värde. Skillnaden mellan värderingen och anskaffningsvärdet är en orealiserad vinst eller förlust som redovisas netto per tillgångsslag. Sådana förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust.

Realiserad vinst eller förlust är skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas som Övriga intäkter.

### Avkastningsskatt

Avkastningsskatt betalas av föreningen för försäkringstagarnas räkning. Värdet på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas varje år. Kostnaden redovisas som skattekostnad.

### Skatt

Periodens skatt består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är den skatt som beräknas på det skattepliktiga resultatet för perioden. Uppskjuten skatt redovisas på skillnaden mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

### Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar som förvärfvas av föreningen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar (se nedan) och eventuella nedskrivningar. Immateriella tillgångar skrivs av på mellan tre till fem år från det datum då de är tillgängliga för användning. Det försäkringsadministrativa systemet skrivs av på tio år.

### Materiella tillgångar

Materiella tillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma föreningen till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Persondatorutrustning kostnadsförs vid anskaffningstidpunkten. Konst för utsmyckningsändamål värderas till anskaffningsvärde.

### Koncernen som leasetagare

Koncernen har som leasetagare leasingavtal i form av tomträttsavtal. Dessa redovisas som nyttjanderättstillgångar och leasingkulder i enlighet med IFRS 16. Tomträttsavtalen betraktas som eviga, varför ingen avskrivning på nyttjanderättstillgångarna redovisas och ingen amortering av leasingkulder sker.

Leasingskulden redovisas initialt baserat på tomträttsavgäldens (dvs. den avgift som ägaren till en byggnad på kommunalt ägd mark årligen betalar till kommunen) fastställda storlek per inledningsdatumet diskonterat med den implicita räntan i avtalen. Nyttjanderättstillgångens värde sätts lika med leasingskulden justerat för eventuella förutbetalda tomträttsavgälder.

### Finansiella instrument

Finansiella instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång, skuld eller ett egetkapitalinstrument.

#### Placeringstillgångar

Placeringstillgångar som redovisas i balansräkningen är aktier och andra eget kapitalinstrument, räntebärande värdepapper, förlagslån och olika former av derivat.

Förvärv och avyttring av finansiella instrument redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då föreningen förbinder sig att förvärva eller avyttra instrumentet.

Föreningen har som princip att värdera samtliga placeringstillgångar till verkligt värde via resultaträkningen dels därför att föreningen löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden, dels därför att när det gäller räntebärande tillgångar så reducerar detta en del av den redovisningsmässiga inkonsekvens och volatilitet som annars uppstår när livförsäkringstekniska avsättningar löpande omvärderas genom en diskontering med en aktuell ränta.

#### Andelar i intresseföretag

Föreningen redovisar sina andelar i intresseföretag i koncernredovisningen till verkligt värde via resultat.

#### Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. Den största delen av föreningens finansiella instrument har ett verkligt värde baserat på priser som är noterade på en aktiv marknad.



## Not 1 forts.

### Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, erhålls en uppskattning av det verkliga värdet genom tillämpning av modellbaserad värderingsteknik enligt följande:

För noterade aktier tar respektive extern portföljförvaltare fram värderingen baserat på tillgänglig prisinformation. Normalt sett föreligger en tidsmässig förskjutning i denna värdering med 1–3 månader. Detta innebär att värderingarna per 2023-12-31 typiskt sett baseras på värdebesked från förvaltarna framtagna under perioden 2023-09-30–2023-11-30.

För vissa finansiella instrument erhålls uppgifter om verkligt värde genom en bedömning av värdet. Värderingen görs då i regel med utgångspunkt i en uppskattning av det förväntade framtida kassaflödet. Föreningen utvärderar värderingen med regelbundna intervaller och prövar dess giltighet genom att bedöma dess rimlighet och att använda parametrar och prognoser som överensstämmer med den faktiska utvecklingen.

För vissa räntebärande placeringar har en modellbaserad kassaflödesvärdering av den underliggande företagslåneporföljen i respektive placering legat till grund för värderingen.

### Förvaltningsfastigheter – i koncernen

Förvaltningsfastigheter, det vill säga fastigheter som innehåller syfte att generera hyresintäkter och värdestegringar, redovisas initialt till anskaffningsvärde, inkluderat direkt hänförliga transaktionskostnader. Efter den initiala redovisningen redovisas förvaltningsfastigheter till verkligt värde. Verkligt värde baseras sig i första hand på priser på en aktiv marknad och är det belopp till vilken en tillgång skulle kunna överlåtas mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. För att fastställa fastigheternas verkliga värde vid varje enskilt bokslutstillfälle görs marknadsvärdering av samtliga fastigheter.

Tillkommande utgifter aktiveras när det är troligt att framtida ekonomiska fördelar förknippade med tillgången kommer att erhållas av koncernen och att utgiften kan fastställas med tillförlitlighet.

### Derivatinstrument

Derivatinstrument tas upp till det verkliga värde utifrån det värde som erhålls från motpart där verkligt värde beräknats med hjälp av en värderingsmodell som är etablerad på marknaden för värdering av den typ av derivatinstrument som det är fråga om.

### Viktiga bedömningar samt källor till osäkerhet

Som framgår av ovanstående avsnitt, Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad, baseras värderingen till verkligt värde på värderingsmodeller. En sådan värdering grundas till del på observerbara marknadsdata och till del, i avsaknad av sådana, på antaganden om framtida förhållanden. Värderingar som inte baseras på publicerade prisnoteringar innebär osäkerhet.

Graden av osäkerhet varierar och är störst när framtidsantaganden måste göras som inte grundas på observerbara marknadsförhållanden. För vissa av antagandena kan mindre justeringar ge betydande effekt på det uppskattade värdet. När placeringarna blir aktuella att realisera i framtiden kan det verkliga uppnådda försäljningspriset komma att avvika från tidigare uppskattningar, vilket kan ge en betydande positiv eller negativ resultateffekt.

Som också framgår av avsnittet föreligger beträffande onoterade aktier en tidsfördröjning beträffande värderingstidpunkten. I en marknad med sjunkande marknadspriser innebär detta att de uppskattade verkliga värdena överskattas och vice versa.

### Finansiella skulder

Utplåning samt övriga finansiella skulder, till exempel leverantörsskulder värderas till upplupet anskaffningsvärde.

### Pensioner

Föreningen är medlem i Försäkringsbranschens arbetsgivarorganisation FAO och tillämpar försäkringsbranschens tjänstepensionsplan, FTP, eller har individuellt baserade pensionsplaner med utgångspunkt i detta pensionsavtal. Pensionskostnader redovisas som en driftskostnad i resultaträkningen. Individuella avtal om löneväxling finns, den anställda avstår då en del av sin bruttolön mot en pensionsinsättning. Förfarandet är kostnadsneutralt för föreningen.

### Moderföreningens redovisningsprinciper

#### Aktier i intresseföretag

Intresseföretag värderas i moderföreningen till verkligt värde, vilket innebär det värde som skulle erhållas vid försäljning genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer. Innehaven omvärderas till verkligt värde utifrån företagets värderingsmodell, som bygger på verkliga värden i underliggande tillgångar.

#### Aktier i dotterföretag

Dotterföretag värderas i moderföreningen till verkligt värde, vilket innebär det värde som skulle erhållas vid försäljning genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer. Innehaven omvärderas till verkligt värde utifrån företagets värderingsmodell, som bygger på verkliga värden i underliggande tillgångar.

## Not 2 Upplysningar om väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Föreningens redovisade resultat är en direkt följd av de risker som tas inom försäkringsverksamheten och kapitalförvaltningsverksamheten. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten och omfattar försäkringsrisker, finansiella risker och operativa risker. Nedanstående beskriver föreningens riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker och finansiella risker.

Syftet med föreningens riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra de väsentliga riskerna i verksamheten, samt att säkerställa att riskhanteringen och risknivåerna är i enlighet med föreningens riskpolicy och externa regelverk.

Finansiella risker kan hanteras på två principiella sätt, dels kan åtgärder vidtas som reducerar effekten av finansiella risker, dels kan en tillräcklig kapitalbuffert hållas för att täcka förluster som de finansiella riskerna kan komma att generera. Operativa risker hanteras främst genom tydliga processer och kontrollrutiner samt en lämplig organisering av verksamheten som reducerar risken till en önskad eller acceptabel nivå.

Föreningens riskhanteringssystem utgår från att huvudansvaret för att det finns en ändamålsenlig hantering av de risker som föreningen är utsatt för ligger på styrelsen. Styrelsen beslutar om styrdokument som fastställer de riktlinjer som ska gälla för intern styrning och kontroll, riskhantering och riskrapportering. Styrelsen har i särskilda styrdokument delegerat ansvar för att implementera och följa upp riskhanteringssystemet till VD och centrala funktioner i form av en riskhanteringsfunktion, aktuariefunktion och regelefterlevnadsfunktion (compliance) som alla självständigt rapporterar till styrelsen om föreningens efterlevnad av interna och externa regelverk. Därutöver utgår riskhanteringssystemet från att varje anställd ansvarar för den dagliga hanteringen av de risker som uppstår inom sina respektive ansvarsområden.

Implementering och uppföljning av styrdokument och rutiner i verksamheten är ett kontinuerligt arbete, där dessa revideras regelbundet för att säkerställa att de korrekt återspeglar aktuella förutsättningar. Genom tydliga processer och regelbundna utbildningsaktiviteter säkerställs att riskhanteringen fungerar i hela organisationen, och att varje anställd



## Not 2 forts.

förstår sin roll och sitt ansvar. Att detta är uppfyllt inom alla delar av verksamheten, inklusive de centrala funktionerna, kontrolleras av styrelsen genom sina beslut om årligen återkommande oberoende granskningar som genomförs av internrevisionen.

### Risker i försäkringsverksamheten

Föreningens åtaganden består av premiebestämd pensionsförsäkring med avtalad garanterad avkastning. Den huvudsakliga risken som uppstår i försäkringsverksamheten är att föreningen inte kan uppfylla garantiåtagandet, och nivån på den avtalade garantin har därmed en avgörande påverkan på den övergripande försäkringsrisken. Denna risk hanteras och begränsas delvis genom aktsamma antaganden som ligger till grund för beräkning av försäkringstekniska avsättningar, dvs en aktsam värdering av föreningens garanterade åtaganden. Försäkringstekniska avsättningar baseras på föreningens faktiska bestånd på balansdagen.

Livsfallrisken är den dominerande försäkringsrisken och avser risken för förluster till följd av att den faktiska livslängden hos föreningens medlemmar blir längre än den antagna, vilket i sin tur leder till att utbetalningar av ålderspensioner görs under en längre tid och därmed inte fullt ut täcks av gjorda försäkringstekniska avsättningar. För föreningen, som har en del av försäkringarna med en utbetalningstid på 5 år, normalt när medlemmarna är mellan 65–70 år, är livsfallrisken relativt liten jämfört med de försäkringar som betalas ut livslångt. Föreningen har successivt fått en ökande andel livslånga pensionsåtaganden. Det gällande pensionsavtalet PA 16 innebär att samtliga föreningens försäkringar har livslång utbetalningstid som förvalt alternativ. Över tid kommer livslängdsrisken därmed att öka i verksamheten.

Kostnadsrisk, optionsrisk och annullationsrisk är tre andra typer av risker inom föreningens verksamhet. Kostnadsrisk avser förlust pga. att verkliga kostnader över tid överstiger de antagna. Optionsrisk avser förlust som kan uppstå om försäkrad nyttjar rätten att ändra uttagstidpunkt och/eller uttagsperiod för sin pensionsutbetalning. Annullationsrisk avser förlust som kan uppstå om försäkrad återköper eller för över sitt försäkringsvärde till annan försäkringsgivare.

### Känslighetsanalys

I nedanstående tabell visas känsligheten i försäkringsteknisk avsättning för förändringar i de mest väsentliga antagandena och riskfaktorerna. Känslighetsanalysen utgår ifrån gällande regelverk för beräkning av försäkringstekniska avsättningar i FFFS 2019:21.

#### 2023

Antagande/Riskfaktor	Förändring i antagande	Förändring i avsättning, Mkr
Livslängd	+15 %	1 850
Kostnadsinflation	+8 %	122
Diskonteringsränta	-1 %-enhet	13 454

#### 2022

Antagande/Riskfaktor	Förändring i antagande	Förändring i avsättning, Mkr
Livslängd	+15 %	1 407
Kostnadsinflation	+8 %	90
Diskonteringsränta	-1 %-enhet	11 467

### Hantering av ränterisker i utestående försäkringsåtaganden

De åtaganden föreningen har består till en dominerande del av fasta garanterade räntor på inbetalade premier. Dessa åtaganden har i den försäkringstekniska avsättningen värderats i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:21) om val av diskonteringsräntor. Enligt dessa föreskrifter baseras diskonteringsräntorna för kortare löptider på aktuella marknadsnoteringar för de ränteswappar som anses ha tillräcklig likviditet på den svenska räntemarknaden, och

för längre löptider antas att diskonteringsräntan konvergera mot en långsiktig terminränta som anges i föreskrifterna. Föreningen tillämpar den tillfälliga metoden för den långsiktiga terminräntan som anges i 4 kap 25–26 § i FFFS 2019:21. Denna långsiktiga terminränta var vid årets utgång 3,90 procent. För räkenskapsåret 2022 var motsvarande ränta 4,05 procent.

Förändringar av diskonteringsräntorna till följd av fallande marknadsräntor har ökat värdet på gjorda försäkringsåtaganden med 5 185 miljoner kronor. För räkenskapsåret 2022 var motsvarande effekt en reducering av värdet på gjorda försäkringsåtaganden med 11 482 miljoner kr.

För att minska den utestående ränterisken i gjorda åtaganden tecknas avtal om olika former av räntesäkringar som innebär att fast ränta byts mot en rörlig ränta. Utestående avtal om räntesäkring omfattade vid årets slut totalt 6 500 (5 000) miljoner kronor. Värdeförändringen av räntesäkringarna innebär att dessa bidragit med 0,30 (–0,42) procentenheter till totalavkastningen.

### Mål, principer och metoder för hantering av finansiella risker

I föreningens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som exempelvis marknadsrisker, kreditrisk och likviditetsrisk. Till marknadsrisker hör ränterisk, aktiekursrisk, fastighetsprisrisk, valutakursrisk och kreditspreadrisk. Utöver dessa förekommer även operativa risker, legala risker och strategiska risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har föreningens styrelse fastställt investeringsriktlinjer och en riskpolicy med riktlinjer och limiter, samt instruktioner för finansverksamheten och för funktionen för riskkontroll.

### Allmänna mål för riskhantering

Föreningens tillgångar ska placeras på det sätt som bäst gagnar medlemmarnas intressen, och överdriven riskkoncentration ska undvikas genom tillbörlig diversifiering mellan och inom olika tillgångsslag. Tillgångarna ska, med beaktande av tillgångarnas riskprofil och föreningens försäkringsåtaganden placeras så att föreningens betalningsberedskap är tillfredsställande, och att en tillräcklig förväntad avkastning uppnås inom ramen för aktsamhetsprincipen i gällande regelverk.

### Allmänna principer för riskhantering

Risktagandet i föreningen ska vara rimligt i förhållande till gjorda åtaganden. Detta efterlevs genom ett begränsat risktagande inom ramen för de krav som ställs på matchning, diversifiering och risktagande. Risktagandet ska också, vid varje tidpunkt, stå i rimlig proportion till föreningens riskkapital, långsiktiga mål för avkastningen vilket uttrycks som nivån på de garanterade åtagandena, och förväntad återbäringsränta.

### Metoder för riskhantering

Värdefall på tillgångssidan kan begränsas med i princip tre olika metoder. Den första metoden är att sprida riskerna mellan och inom olika tillgångsslag, exempelvis aktier, räntebärande placeringar, fastigheter samt mellan olika geografiska områden, sektorer och motparter inom respektive tillgångsslag. Den andra metoden innebär att sälja riskfyllda tillgångar vid en förväntad eller realiserad negativ marknadsutveckling för att på så vis skydda kapitalet, vilket kan vara svårt att uppnå. Den tredje metoden är att använda riskreducerande placeringar som exempelvis obligationer eller finansiella derivat som ger positiv avkastning även vid en negativ marknadsutveckling.

Operativa risker, däremot, begränsas genom regelbunden inventering av föreningens operativa risker samt översyn av rutiner och arbetssätt som begränsar de operativa riskerna på ett önskat sätt. Därutöver låter styrelsen regelbundet utföra en oberoende granskning av verksamheten inklusive operativa risker.

### Hantering av ränterisk

Ränterisken avser risken för förlust till följd av förändring av marknadsvärdena på ränterelaterade instrument som uppstår vid rörelser i det allmänna ränteläget. Storleken på värdeförändringen, och därmed risken, är kopplad till instrumentets löptid och duration. Duration är ett känslighetsmått avseende ränterisk som anger värdeförändringen för ett

## Not 2 forts.

räntebärande instrument när marknadsräntor för samtliga löptider förändras lika mycket (parallellskifte).

Föreningens tillgångar ökar med 1 622 (1 432) miljoner kronor vid en sänkning av marknadsräntor för alla löptider på -1 procent. Skulden ökar med 7 396 (6 328) miljoner kronor i samma scenario. Den sammanlagda utestående ränterisken i form av negativ effekt på eget kapital och solvenskapital vid en förändring av marknadsräntor för alla löptider med -1 procentenhet uppgår därmed till 5 774 (4 896) miljoner kronor.

### Hantering av aktiekursrisk

Aktiekursrisk avser risken för förlust till följd av förändringar i priser på aktiemarknaden. För att minska aktierisken i aktieportföljen bör en, i förhållande till portföljens storlek, god diversifiering av innehaven eftersträvas.

För aktierelaterade instrument mäts risken genom att analysera hur mycket marknadsvärdet påverkas av fallande eller stigande aktiekurser. I avsnittet känslighetsanalys nedan redogörs för den utestående aktiekursrisken. Den sammanlagda utestående aktierisken vid en kursförändring om 10 procentenhet uppgår till 6 654 (5 686) miljoner kronor.

### Hantering av fastighetsprisrisk

Fastighetsprisrisk är risken för förlust till följd av fallande marknadsvärden på fastighetsplaceringar. Fastighetsprisrisk mäts som en minskning av fastighetsplaceringarnas marknadsvärde. Den sammanlagda utestående fastighetsprisrisken vid en värdeförändring om 10 procentenhet uppgår till 2 593 (2 496) miljoner kronor.

### Hantering av valutarisk

Valutarisk avser risken för förluster till följd av värdeförändringar i tillgångar och skulder som följd av förändringar i växelkurser mellan olika valutor. Valutarisken mäts som en procentuell andel av de utländska tillgångar som inte är valutasäkrade genom valutasäkringsavtal (valutaterminer eller valutaswappar). Samtliga tillgångar i utländsk valuta som inte är valutasäkrade medför en valutarisk. För föreningen är samtliga försäkringsåtaganden i svenska kronor. Exponering för utestående valutarisk ska, enligt styrelsens beslut, inte överstiga 25 procent av de totala tillgångarnas värde.

Valutaexponeringen uppgår efter valutasäkring till 20,7 (19,2) procent av placeringstillgångarnas värde. Bruttoexponeringen, valutaexponering utan valutasäkring, uppgår till 56 975 (51 472) miljoner kronor. Den sammanlagda utestående valutarisken beräknas vid en förändring av valutakurserna på 10 procentenhet och uppgår till 3 015 (2 508) miljoner kronor.

Utestående valutarisken fördelning mellan olika valutor (miljoner kronor) redovisas i tabellen nedan:

	2023	2022
USD	1 860	1 547
EUR	37	33
GBP	150	31
AUD	67	54
JPY	58	6
CHF	8	4
CAD	105	94
NOK	149	124
NZD	1	30
DKK	115	104
Övriga	465	481 <sup>*)</sup>
	<b>3 015</b>	<b>2 508</b>

<sup>\*)</sup> Emerging markets valutor redovisas under posten Övriga valutor.

### Hantering av kreditrisk och koncentrationsrisk

Med kreditrisk avses risken för förlust till följd av att en motpart ställer in betalningarna och inte fullgör sitt åtagande enligt ingångna avtal. Med koncentrationsrisk avses risken för förlust till följd av överdriven koncentration av tillgångar mot en enskild motpart, sektor eller bransch. Kreditrisk och koncentrationsrisk hanteras främst genom att exponeringen mot enskilda motparter, sektorer och branscher begränsas enligt styrelsens beslutade limiter i riskpolicyn. Begränsningarna för motparter omfattar hela grupper eller koncerner och samtliga värdepapperstyper. Med en grupp avses två eller flera fysiska eller juridiska personer som utgör en helhet ur risksynpunkt genom inbördes anknytning så att en i gruppen kan få betalningssvårigheter om en av de övriga i gruppen drabbas av finansiella problem.

	Fem största exponeringarna, fastighetsbolag		Fem största exponeringarna, ej kreditinstitut		
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31	
1.	1,48 %	2,07 %	1.	2,36 %	2,26 %
2.	1,27 %	1,55 %	2.	1,72 %	1,39 %
3.	1,25 %	1,55 %	3.	1,53 %	1,35 %
4.	1,25 %	1,23 %	4.	1,00 %	0,96 %
5.	0,93 %	1,17 %	5.	0,90 %	0,93 %
Kvot <sup>*)</sup>	6,18 %	7,57 %	Kvot <sup>*)</sup>	7,51 %	6,89 %

	Fem största exponeringarna, kreditinstitut		Fem största exponeringarna, säkerställda obl.		
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31	
1.	3,90 %	3,66 %	1.	3,40 %	2,95 %
2.	3,87 %	3,62 %	2.	3,25 %	2,75 %
3.	3,83 %	3,12 %	3.	2,51 %	2,66 %
4.	3,22 %	3,11 %	4.	2,49 %	2,61 %
5.	1,40 %	1,75 %	5.	0,86 %	0,85 %
Kvot <sup>*)</sup>	16,23 %	15,26 %	Kvot <sup>*)</sup>	12,51 %	11,82 %

Samtliga procentsatser uttryckta som andel av nuvärdet av föreningens totala tillgångar på balansdagen.

<sup>\*)</sup> Koncentrationskvoten beräknas som summan av koncentrationerna i procent för de 5 största innehaven.

### Hantering av kreditspreadrisk

Kreditspreadrisk, eller ränteskillnadsrisk, avser risken för förluster till följd av förändringar i ränteskillnaden (kreditspreaden) mellan räntebärande tillgångar med kreditrisk och riskfria räntebärande tillgångar med likartade villkor och samma duration och valuta. Riskfria räntebärande värdepapper utgörs av obligationer utgivna av stater. Kreditspreaden är ett mått som är relaterat till kreditratingen och risken att den aktuella emitenten inte kan fullgöra sina betalningsåtaganden i enlighet med villkoren för det räntebärande värdepappret.

Kreditspreadrisken mäts genom en beräkning av hur marknadsvärdet på tillgångar med kreditrisk förändras om kreditspreaden förändras med ett visst antal procent beroende på tillgångens kreditrating och duration i enlighet med gällande regelverk för beräkning av kapitalkrav av kreditspreadrisk. Den sammanlagda utestående kreditspreadrisken uppgår till 2 038 (1 902) miljoner kronor.

Kreditspreadrisken hanteras främst genom de begränsningar för innehav i räntebärande tillgångar med kreditrisk som finns i föreningens placeringpolicy, framför allt avseende tillgångar med lägre kreditvärdighet.

### Översiktlig redogörelse för gällande begränsningar och utestående risker

I nedanstående tabell visas gällande begränsningar i form av andel av totala tillgångar i riskpolicyn avseende innehav med olika nivå av bedömd kreditvärdighet i form av rating. Den bedömda kreditvärdigheten baseras främst på rating från officiella ratinginstitut, och i vissa enskilda fall på Kåpans egen bedömning av kreditvärdigheten.

**Not 2** forts.**2023**

Kreditvärdighet	Max av totala tillgångar	Maximalt/motpart	Av totala tillgångar	Största motparts-exponering
Mycket hög	50 %	5,0 % <sup>1)</sup>	18,4 %	2,3 %
Hög	25 %	2,5 % <sup>2)</sup>	2,3 %	0,6 %
Medel	20 %	1,0 %	3,3 %	0,3 %
Låg	15 %	0,5 %	6,1 %	0,3 % <sup>3)</sup>

**2022**

Kreditvärdighet	Max av totala tillgångar	Maximalt/motpart	Av totala tillgångar	Största motparts-exponering
Mycket hög	50 %	5,0 % <sup>1)</sup>	17,0 %	2,3 %
Hög	25 %	2,5 % <sup>2)</sup>	2,7 %	0,5 %
Medel	20 %	1,0 %	3,3 %	0,6 %
Låg	15 %	0,5 %	7,0 %	0,4 % <sup>3)</sup>

<sup>1)</sup> Svenska bostadsinstitut, säkerställda obligationer, max 10 %.

<sup>2)</sup> Bolag helägt av svenska staten (exempelvis Vasakronan) max 5 %.

<sup>3)</sup> Exklusive av styrelsens beslutade undantag, om sådana finns.

<sup>4)</sup> Mycket hög: S&P AAA, Hög: S&P AA+ till AA-, Medel: S&P A+ till A-, Låg: S&P BBB+ till BB

För obligationer och andra skuldförbindelser utfärdade eller garanterade av svenska staten är begränsningen satt till 65 (65) procent.

**Hantering av kassaflödesrisk**

Föreningen hanterar kassaflödesrisken genom att, vid varje tidpunkt, säkerställa att de lätt omsättningsbara (likvida) tillgångarna täcker pensionsutbetalningarna för minst tre år framåt i tiden. Föreningen har ett betydligt större inflöde av premier än utflöde av pensionsbetalningar, vilket gör att kassaflödesrisken är begränsad. Kassaflödesrisken mäts som kvoten mellan nuvärdet av kommande 1 års pensionsutbetalningar dividerat med marknadsvärdet av räntebärande papper med rating AAA som är lätt omsättningsbara. För 2023 uppgår kvoten till 1 637 (1 209) procent. Det framräknade måttet ska enligt föreningens riskpolicy inte understiga 300 procent.

**Hantering av transaktionsrisk (settlementrisk)**

Transaktionsrisk innebär risk för förlust till följd av att en förmedlande part inte kan fullgöra sitt åtagande i samband med en transaktion av ett finansiellt instrument. Risken hanteras genom att handel med värdepapper endast får ske med värdepappersbolag godkända av den svenska tillsynsmyndigheten, eller av motsvarande utländsk myndighet då det gäller utländska värdepappersbolag. Vid handel med värdepapper, som inte är föremål för clearing, genom svensk tillsynsmyndighet eller av motsvarande utländsk myndighet godkänt clearinghus, får dock endast motpart utgöras av värdepappersbolag som ingår i en bankkoncern med mycket hög kortfristig kreditvärdighet. Föreningens värdepapper ska förvaras i depå hos värdepappersinstitut godkända av den svenska tillsynsmyndigheten eller motsvarande utländsk myndighet då det gäller utländskt värdepappersinstitut.

**Bedömning av nivå på de samlade riskerna i verksamheten**

Inom den finansiella verksamheten utgörs de största riskerna av marknadsriskerna aktieprisrisk, fastighetsprisrisk, aktiekursrisk, ränterisk och valutarisk. Risken för värdeförändringar är olika för olika tillgångsslag, där aktier är generellt sett störst variation i prisnivåer (volatilitet) medan ränteplaceringar generellt har lägst prisvariation. Då det gäller aktier är det framför allt kursrisken som beaktas. Då det gäller utländska placeringar inom olika tillgångsslag tillkommer även valutarisk.

Den totala marknadsrisken och respektive marknadsrisk hanteras och begränsas främst genom den strategiska allokeringen och de limiter som gäller för exponering mot respektive tillgångsslag enligt styrelsens

fastställda placeringspolicy. Den strategiska allokeringen är beslutad med hänsyn till riskerna i föreningens försäkringsåtaganden och solvens-situation så att externa regelverk och styrelsens risktoleranser efterlevs i enlighet med föreningens riskpolicy. Därutöver begränsas den totala marknadsrisken genom att portföljen inom samtliga tillgångsslag ska vara väl diversifierad avseende på geografiskt område, sektor, bransch och motpart.

**Känslighetsanalys**

I tabellen nedan visas en känslighetsanalys som visar effekten på placeringstillgångar, livförsäkringsavsättning och eget kapital vid förändring för ett antal väsentliga riskfaktorer. Vid beräkning av effekten på livförsäkringsavsättningen ovan har hänsyn tagits till skatt och kostnader. Känslighetsanalysen bygger på förutsättningen att föreningens tillgångar värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

**2023**

Risikfaktor	Påverkan på placerings-tillgångar	Påverkan på livförsäkrings-avsättning	Påverkan på eget kapital
Värdenedgång på aktier, 10 %	-6 654	-	-6 654
Värdenedgång, fastighetsrelaterat, 10 %	-2 593	-	-2 593
Fördubblad kreditspread	-2 038	-	-2 038
Valutakursfall, 10 %	-3 015	-	-3 015
Räntenedgång, 1 %	1 622	7 396	-5 774

**2022**

Risikfaktor	Påverkan på placerings-tillgångar	Påverkan på livförsäkrings-avsättning	Påverkan på eget kapital
Värdenedgång på aktier, 10 %	-5 686	-	-5 686
Värdenedgång, fastighetsrelaterat, 10 %	-2 476	-	-2 476
Fördubblad kreditspread	-1 902	-	-1 902
Valutakursfall, 10 %	-2 501	-	-2 501
Räntenedgång, 1 %	1 431	6 328	-4 896

**Hantering av operativ risk**

Med operativ risk avses risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller bristande processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Även legal risk och risken för interna eller externa oegentligheter (bland annat intrång i IT-system) ingår bland de operativa riskerna. Operativa risker kan medföra både omedelbara ekonomiska förluster och långsiktiga förluster genom att föreningens förtroende och anseende skadas. Hantering av operativa risker handlar främst om god internkontroll med stöd av kompetent personal och ändamålsenligt systemstöd. Upprätthållandet av en god intern kontroll är en ständigt pågående process och omfattar bland annat ändamålsenliga rutiner och instruktioner, tydlig ansvars- och arbetsfördelning, IT-system med inbyggda avstämningar och kontroller samt behörighetssystem till lokaler och interna informations- och rapporteringssystem. En viktig del i hanteringen av operativa risker är även kontinuitetsplanering för verksamheten, med reservlösningar och lämpliga rutiner i händelse av exempelvis brand, systemavbrott och sjukfrånvaro.

Övergripande riktlinjer avseende operativa risker har fastställts av styrelsen. Riskfunktionen ansvarar för självständig kontroll och uppföljning av samtliga risker inklusive operativa risker och återrapporterar månatligen (eller vid behov oftare) till styrelsen om incidenter och status avseende operativa risker i verksamheten. Årligen genomförs även en översyn med inventering och bedömning av samtliga väsentliga operativa risker som återrapporteras till styrelsen. Genom att endast 20 (20) årsanställda svarar för föreningens ledning och kapitalförvaltning så har styrelsen, i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och god sed, beslutat att anlita externa internrevisorer bland annat för att utföra den oberoende granskningen av föreningens verksamhet. Det är alltid

## Not 2 forts.

styrelsen som är internrevisionens uppdragsgivare, detta eftersom det är ledningens interna styrning och kontroll som ska granskas. Styrelsen beslutar årligen om en internrevisionsplan för det innevarande året.

Föreningen har tecknat avtal med Statens tjänstepensionsverk (SPV) om att administrera delar av Kåpan's försäkringsverksamhet. Avtalet utgör

därmed ett uppdragsavtal om utlagd verksamhet (outsourcing). Föreningen ansvarar för operativa risker även i den utlagda verksamheten, på samma sätt som inom den egna verksamheten. Föreningens internrevision har inom ramen för styrelsens uppdrag även ansvaret för att utvärdera de tjänster som köps in från SPV.

## Utestående löptider på räntebärande tillgångar och skulder

### 2023

	högst 1 år	1-3 år	3-5 år	5-10 år	+10 år	utan ränta	nominellt	marknadsvärde
<b>Tillgångar</b>								
Lån till koncernföretag	0	0	0	0	0	0	0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 597	12 144	29 794	2 084	520	0	46 139	44 890
Räntederivat, positiva	0	27	10	281	0	0	318	318
<b>Skulder</b>								
Livförsäkringsteknisk avsättning	-1 860	-3 080	-2 481	-7 390	-97 174	0	-111 985	-59 114
Räntederivat, negativa	-58	-152	0	-245	-101	0	-556	-556
<b>Kumulativ exponering</b>	<b>-321</b>	<b>8 939</b>	<b>27 323</b>	<b>-5 270</b>	<b>-96 755</b>	<b>0</b>	<b>-66 084</b>	<b>-14 462</b>

### 2022

	högst 1 år	1-3 år	3-5 år	5-10 år	+10 år	utan ränta	nominellt	marknadsvärde
<b>Tillgångar</b>								
Lån till koncernföretag	0	0	3 128	0	0	0	3 128	3 128
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 473	11 634	25 102	2 726	515	0	41 450	41 211
Räntederivat, positiva	0	0	0	5	0	0	5	5
<b>Skulder</b>								
Livförsäkringsteknisk avsättning	-2 129	-3 543	-3 198	-8 743	-81 931	0	-99 544	-53 359
Räntederivat, negativa	-33	-570	-69	-407	-170	0	-1 249	-1 249
<b>Kumulativ exponering</b>	<b>-689</b>	<b>7 521</b>	<b>24 963</b>	<b>-6 419</b>	<b>-81 586</b>	<b>0</b>	<b>-56 210</b>	<b>-10 264</b>

## Not 3 Premieinkomster

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022-12-01-12-31	2023	2022
Premieinkomster Kåpan Tjänste	2 993	242	2 993	2 809
Premieinkomster Kåpan Extra	654	53	654	696
Premieinkomster Kåpan Valbar	2 891	250	2 891	2 710
Premieinkomster Kåpan Flex	671	45	671	499
Premieinkomster Kåpan Aktieval	38	2	38	16
	<b>7 247</b>	<b>592</b>	<b>7 247</b>	<b>6 730</b>

All premieinkomst avser avtal tecknade i Sverige. Samtliga avtal är återbäringsberättigade liksom att Kåpan-försäkringarna är kollektivt avtalade individuella försäkringar.

## Not 4 Kapitalavkastning, intäkter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022-12-01-12-31	2023	2022
Hyresintäkter	908	63	-	-
Övriga intäkter	19	-	-	-
Aktieutdelningar	1 521	106	1 521	1 501
<b>Ränteintäkter</b>				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper inkl. bankbehållning och motsvarande	1 264	67	1 263	632
Derivat	-	-	-	-
Valutakursvinster, netto	3	0	3	7
<b>Realisationsvinster, netto</b>				
Aktier	1 176	297	1 176	3 665
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-	-	-
Derivat	-	119	-	-
	<b>4 891</b>	<b>652</b>	<b>3 963</b>	<b>5 805</b>

#### Not 4 forts.

Allt resultat är hänförligt till finansiella tillgångar med värdeförändringar över resultaträkningen.

Avtalade framtida hyresintäkter	2023	2022
Avtalade hyresintäkter inom 1 år	929	869
Avtalade hyresintäkter mellan 1 och 2 år	721	745
Avtalade hyresintäkter mellan 2 och 3 år	521	513
Avtalade hyresintäkter mellan 3 och 4 år	402	360
Avtalade hyresintäkter mellan 4 och 5 år	175	255
Avtalade hyresintäkter senare än 5 år	1 190	434
<b>Summa</b>	<b>3 939</b>	<b>3 175</b>

Samtliga hyreskontrakt klassificeras som operationella leasingavtal. Förfallostrukturen avseende de hyreskontrakt som avser ej uppsägningsbara operationella leasingavtal framgår av tabellen ovan.

#### Not 5 Orealiserade vinster på placeringstillgångar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022-12-01-12-31	2023	2022
Aktier och andelar	6 039	-	5 353	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 467	-	2 467	-
Derivat	2 292	100	2 407	696
	<b>10 798</b>	<b>100</b>	<b>10 227</b>	<b>696</b>

#### Not 6 Försäkringsersättningar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022-12-01-12-31	2023	2022
Pensionsutbetalningar Käpan Tjänste	-1 141	-96	-1 141	-1 187
Pensionsutbetalningar Käpan Extra	-280	-24	-280	-286
Pensionsutbetalningar Käpan Plus	-93	-8	-93	-102
Pensionsutbetalningar Käpan Valbar	-405	-29	-405	-337
Pensionsutbetalningar Käpan Flex	0	0	0	0
Pensionsutbetalningar Käpan Aktieval	0	0	0	0
	<b>-1 919</b>	<b>-157</b>	<b>-1 919</b>	<b>-1 912</b>
Utöver den garanterade räntan har utbetalats återbäring:	-1 357	-124	-1 357	-1 556

#### Not 7 Driftskostnader

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022-12-01-12-31	2023	2022
Administrationskostnader	-147	-11	-118	-110
Återförda kostnader hänförliga till kapitalförvaltningen	53	4	53	48
	<b>-94</b>	<b>-7</b>	<b>-65</b>	<b>-62</b>

#### Totala driftskostnader per kostnadslag

Personalkostnader	-56	-5	-47	-46
Lokalkostnader	-5	0	-4	-4
Avskrivningar	-2	0	-2	-1
Andra verksamhetsrelaterade kostnader	-84	-6	-65	-59
	<b>-147</b>	<b>-11</b>	<b>-118</b>	<b>-110</b>

#### Arvode till revisorer

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022-12-01-12-31	2023	2022
<b>KPMG</b>				
Revisionsuppdrag	-4	-1	-1	-1
Övriga tjänster	-	-	-	-
<b>EY</b>				
Revisionsuppdrag	0	0	-	-
Övriga tjänster	-	-	-	-
	<b>-4</b>	<b>-1</b>	<b>-1</b>	<b>-1</b>

Koncernens siffror för 2022 avser endast moderföreningen då koncernen bildades 2022-12-01 och koncermandelen ej ansågs väsentlig.

#### Medelantal anställda och könsfördelning

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022-12-01-12-31	2023	2022
Medelantal anställda	29	20	20	20
Kvinnor	16	9	9	9
Män	13	11	11	11

#### Löner och ersättningar (tkr)

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022-12-01-12-31	2023	2022
Fullmäktige	173	0	173	179
Styrelse och verkställande direktör	7 191	496	4 410	4 204
Övriga anställda	30 387	1 702	22 744	22 049
varav rörlig ersättning	1 119	0	1 119	1 737
Pensions- och andra sociala avgifter	21 914	3 077	17 624	17 343
varav pensionskostnader	9 468	653	7 466	7 455
därav VD:s pensionskostnader	1 628	83	1 052	996

**Not 7** forts.**Till styrelsen i moderföreningen har utbetalats arvode (kr)****Ordinarie ledamöter**

Gunnar Holmgren, ordförande, tom 220503 <sup>*)</sup>	0	(72 075)
Christina Gellerbrant Hagberg, from 220504 <sup>*)</sup>	158 000	(85 925)
Erland Ekheden	63 000	(63 000)
Anna Falck	59 000	(63 000)
Anita Johansson	63 000	(63 000)
Dan Sjöblom	63 000	(63 000)
Roger Vilhelmsson	63 000	(59 000)
Lars Fresker, vice ordförande <sup>*)</sup>	124 000	(128 000)
Fredrik Bäckström	63 000	(63 000)
Eva Fagerberg	55 000	(63 000)
Anna Odhner	63 000	(63 000)
Anna Steen	59 000	(63 000)
Helen Thornberg	63 000	(63 000)

<sup>\*)</sup> Inkluderar arvode för revisionsutskott.

**Rörlig ersättning – moderföreningen**

Styrelsen har beslutat om en ersättningspolicy. Enligt policyn utgår inte rörlig ersättning till ledande befattningshavare vilka är verkställande direktör, vice verkställande direktör, kapitalförvaltningschef, aktuarie, legal/compliance och risk manager.

Övriga anställda kan enligt policyn erhålla en rörlig ersättning maximerad till två månadslöner baserat på en treårig utvärderingsperiod. Ersättning utgår som kontant lön efter beslut av verkställande direktören som redovisar sitt beslut i efterhand till styrelsen.

Ersättningspolicyn finns i sin helhet publicerad på föreningens webbplats.

**Övriga ersättningar – moderföreningen**

Inga rörliga prestationsbaserade ersättningar utgår till styrelsen. Styrelsen har inga pensionsförmåner eller särskilda avgångsvederlag. Arvodet till styrelsen beslutas av fullmäktige på förslag från verkställande direktören.

Till verkställande direktören har som kontant lön utbetalats 3 514 080 kr (3 351 542) samt en premiebestämd pensionsförmån inbetalats enligt individuellt försäkringsavtal som utgår med 30 % av årsinkomsten.

Avtalet gäller med 12 månaders ömsesidig uppsägningstid och anger inte någon åldersbestämd pensionsavgång. Vid uppsägning från föreningens sida gäller att avräkning av utbetald ersättning skall ske om ersättning från någon annan anställning erhålls.

Verkställande direktören har i avtalet förmån av fri bil.

Lön och övriga ersättningar till verkställande direktören bereds av styrelsens ersättningsutskott. Ersättningsutskottet utgörs av Christina Gellerbrandt Hagberg, ordförande, Lars Fresker, Helen Thornberg och Anna Steen. Styrelsen beslutar om lön och ersättning till VD. Styrelsen har godkänt att VD innehar externa styrelseuppdrag samt att VD äger ett fåmansbolag. VD disponerar arvoden från uppdragen.

VD får inte åta sig uppdrag som ligger utanför anställningen i föreningen utan styrelsens godkännande.

Lön och ersättningar till övriga anställda beslutas av verkställande direktören.

Företagets pensionsplaner för tjänstepensioner är tryggade genom FTP-planen eller individuella försäkringsavtal.

**Not 8 Kapitalavkastning, kostnader**

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022-12-01-12-31	2023	2022
Fastighetsförvaltningskostnader	-289	-22	-	-
Driftskostnader hänförliga till kapitalförvaltningen	-53	-4	-53	-48
Övriga kapitalförvaltningskostnader	-247	-20	-247	-370
Räntekostnader	-606	-34	-370	-19
Valutakursförluster, netto	-	-7	-	-
<b>Realisationsförluster, netto</b>				
Derivat	-2 093	0	-2 093	-3 355
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-2	-	-878
	<b>-3 288</b>	<b>-89</b>	<b>-2 763</b>	<b>-4 670</b>

Kostnaderna är hänförliga till finansiella tillgångar innehavda för handelsändamål.

**Not 9 Orealiserade förluster på placeringstillgångar**

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022-12-01-12-31	2023	2022
Förvaltningsfastigheter	-691	-106	-	-
Aktier	-	-2 651	-	-6 565
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-233	-	-2 534
Derivat	-	-159	-	-1 301
	<b>-691</b>	<b>-3 149</b>	<b>-</b>	<b>-10 400</b>

**Not 10 Skatt på årets resultat**

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022-12-01-12-31	2023	2022
Avkastningsskatt <sup>*)</sup>	-286	-9	-286	-102
Skatt	154	-17	-	-
	<b>-132</b>	<b>-26</b>	<b>-286</b>	<b>-102</b>

<sup>\*)</sup> Värdet på de nettotillgångar som förvaltas belastas med avkastningsskatt som beräknas och inbetalas av föreningen varje år för försäkringstagarnas räkning.



## Not 11 Immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
Anskaffningsvärde vid årets början	47	47	47	47
Årets investering	5	0	5	0
Årets utrangering	0	0	0	0
Akkumulerade avskrivningar	-43	-41	-43	-41
	<b>9</b>	<b>6</b>	<b>9</b>	<b>6</b>

## Not 12 Byggnader och mark

### Koncernen

#### Fastighetsvärdering

Fastighetsbeståndets värde har bedömts genom externvärderingar gjorda av Novier Property Advisors AB, per 2023-12-31. De använda avkastningskraven i värderingen ligger i intervallet 3,80 procent till 9,0 procent. Verkligt värde för förvaltningsfastigheterna har beräknats genom en analys av framtida kassaflöden (kassaflödesmetoden) för respektive fastighet där hänsyn tagits till gällande hyreskontraktsvillkor, marknadsläge, hyresnivåer, drifts-, underhålls- och administrationskostnader samt behov av investeringar. Varje fastighet bedöms utifrån fastighetsspecifika värdepåverkande händelser såsom nytecknade och omförhandlade hyreskontrakt, avflyttningar och investeringar. Med marknadsvärde avses det pris som sannolikt skulle erhållas om fastigheten bjöds ut till försäljning på en fri och öppen marknad utan partsrelationer och tvång. I värderingarna beaktas bästa nytta av fastigheternas användning. Verkligt värde har således bedömts enligt nivå 3 i verkligt värde hierarkin i IFRS 13.

Verkligt värde	2023-12-31	2022-12-31
<b>Ingående redovisat värde</b>	<b>14 033</b>	<b>10 356</b>
Förvärv		4 750
Investeringar	218	209
Orealiserade värdeförändringar	-691	-1 282
<b>Utgående redovisat värde</b>	<b>13 560</b>	<b>14 033</b>

Känslighetsanalys	2023	
	Förändring	Värdepåverkan
Hyresvärde	+/- 5%	926 000 / -926 000
Kalkylränta	+/-0,25%	-591 200 / 648 600
Direktavkastningskrav	+/-0,25%	-591 200 / 648 600

Fastighetsvärderingarna är gjorda enligt vedertagna principer baserade på vissa antaganden och avser en uppskattning av vad det sannolika priset som en investerare skulle vara villig att betala. I tabellen nedan redovisas hur värdet påverkas vid en förändring av vissa för värderingen antagna parametrar. Tabellen ger en förenklad bild då en enskild parameter troligtvis inte förändras isolerat.

Kategori, 2023	Fastighetsvärde, mkr	Antal fastigheter	Hyresvärde, mkr	Driftnetto, mkr	Uthyrningsgrad, genomsnitt, %	Uthyrningsbar yta, tkvm	Långsiktigt direktavkastningskrav, %	Andel fast värde inom +/- 1,5 procentenheter, %	Långsiktigt direktavkastningskrav, genomsnitt, %
Rättsväsende	7 301	34	505	336	96 %	283	3,8–8,4%	91 %	5,2 %
Offentliga hyresgäster	2 872	12	236	132	94 %	164	3,9–7,9%	86 %	5,6 %
Statliga myndigheter	2 883	9	233	156	95 %	137	5,1–8,6%	84 %	5,6 %
Övriga kontor m.m.	305	4	27	15	45 %	28	6,0–9,0%	97 %	6,5 %
	<b>13 361</b>	<b>59</b>	<b>1 001</b>	<b>639</b>	<b>94 %</b>	<b>612</b>	<b>3,8–9,0%</b>	<b>89 %</b>	<b>5,4 %</b>
<b>Pågående projekt</b>	<b>199</b>	<b>2</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Totalt</b>	<b>13 560</b>	<b>61</b>	<b>1 001</b>	<b>639</b>	<b>94 %</b>	<b>612</b>	<b>0</b>	<b>89 %</b>	<b>5,4 %</b>

Kategori, 2022	Fastighetsvärde, mkr	Antal fastigheter	Hyresvärde, mkr	Driftnetto, mkr	Uthyrningsgrad, genomsnitt, %	Uthyrningsbar yta, tkvm	Långsiktigt direktavkastningskrav, %	Andel fast värde inom +/- 1,5 procentenheter, %	Långsiktigt direktavkastningskrav, genomsnitt, %
Rättsväsende	9 014	39	577	388	96 %	355	3,3–7,6%	69 %	4,9 %
Offentliga hyresgäster	2 184	8	169	90	90 %	110	4,8–7,5%	91 %	5,2 %
Statliga myndigheter	1 998	8	139	94	97 %	89	3,5–7,0%	97 %	4,9 %
Övriga kontor m.m.	708	4	50	24	90 %	52	5,0–8,0%	99 %	5,4 %
	<b>13 903</b>	<b>59</b>	<b>935</b>	<b>596</b>	<b>95 %</b>	<b>607</b>	<b>3,3–8,0%</b>	<b>78 %</b>	<b>4,9 %</b>
<b>Pågående projekt</b>	<b>130</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Totalt</b>	<b>14 033</b>	<b>59</b>	<b>935</b>	<b>596</b>	<b>95 %</b>	<b>607</b>	<b>0</b>	<b>78 %</b>	<b>4,9 %</b>

## Not 13 Placeringar i koncernföretag

Aktier och andelar i koncernföretag	Moderföreningen					
	2023			2022		
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Kapitalandel, %	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Kapitalandel, %
Kåpan Fastigheter AB, 559343-3443, Säte Stockholm	7 963	6 733	100	4 035	3 500	100
	<b>7 963</b>	<b>6 733</b>	<b>100</b>	<b>4 035</b>	<b>3 500</b>	<b>100</b>

Räntebärande värdepapper, Lån till koncernföretag	Moderföreningen					
	2023			2022		
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Kapitalandel, %	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Kapitalandel, %
Kåpan Fastigheter AB, 559343-3443, Säte Stockholm	-	-	-	3 029	3 128	100
	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>3 029</b>	<b>3 128</b>	<b>100</b>

## Not 14 Placeringar i intresseföretag

Aktier och andelar i intresseföretag	Koncernen och moderföreningen			Koncernen och moderföreningen		
	2023			2022		
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Kapitalandel, %	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Kapitalandel, %
Gysinge Skog AB, 559164-0817, Säte Stockholm	143	2 150	50	143	1 528	50
Hemvist i Mälardalen AB, 559305-4934, Säte Stockholm	1 874	1 846	50	1 525	2 029	50
LSTH Svenska Handelsfastigheter, 559009-2325, Säte Stockholm	2 000	2 740	40	1 500	2 707	39
Midstar Hotels AB, 559007-7979, Säte Stockholm	1 093	1 821	29	1 093	1 604	29
	<b>5 110</b>	<b>8 557</b>		<b>4 261</b>	<b>7 868</b>	

## Not 15 Aktier och andelar

	Koncernen och moderföreningen		Koncernen och moderföreningen	
	2023		2022	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Svenska aktier	16 607	26 975	16 613	23 368
Utländska aktier och andelar	39 999	54 123	37 768	49 295
	<b>56 606</b>	<b>81 098</b>	<b>54 381</b>	<b>72 663</b>

Klassificeras som finansiella tillgångar, värderade till verkligt värde med värdeförändring över resultaträkningen.

## Not 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	Koncernen och moderföreningen		Koncernen och moderföreningen	
	2023		2022	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Svenska staten	49	44	0	0
Svenska bostadsinstitut	21 699	21 621	19 559	17 888
Övriga svenska emittenter	19 305	19 245	19 978	19 111
Utländska stater	-	-	-	-
Övriga utländska emittenter	4 084	3 980	4 477	4 212
	<b>45 137</b>	<b>44 890</b>	<b>44 014</b>	<b>41 211</b>
<b>varav efterställt</b>				
Förlagslån tidsbundet	343	340	523	509

Klassificeras som finansiella tillgångar, värderade till verkligt värde med värdeförändring över resultaträkningen.



## Not 17 Derivat

Derivatinstrument med positiva värden	Koncernen				Moderföreningen			
	2023		2022		2023		2022	
	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde
Ränterelaterade, swappar	11 248	423	4 598	220	6 150	318	-	-
Ränterelaterade, swaptioner	-	-	1 000	5	-	-	1 000	5
Valutarelaterade, terminer	28 559	1 507	8 656	426	28 559	1 507	8 656	426
	<b>39 807</b>	<b>1 930</b>	<b>14 254</b>	<b>651</b>	<b>34 709</b>	<b>1 825</b>	<b>9 656</b>	<b>431</b>
varav clearat	6 150	318	0	0	6 150	318	0	0

Derivatinstrument med negativa värden	2023		2022		2023		2022	
	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde
	Ränterelaterade, swappar	11 000	-556	18 039	-1 249	11 000	-556	18 039
Valutarelaterade, terminer	-	-	17 966	-321	-	-	17 966	-321
	<b>11 000</b>	<b>-556</b>	<b>36 005</b>	<b>-1 570</b>	<b>11 000</b>	<b>-556</b>	<b>36 005</b>	<b>-1 570</b>
varav clearat	10 850	-548	17 800	-1 224	10 850	-548	17 800	-1 224

Derivatinstrument används vid förvaltningen av föreningens placeringstillgångar och är ett alternativ till ett direkt köp eller försäljning av värdepapper eller valuta. Huvudprincipen för handel med derivat är att handeln skall ske för att effektivisera förvaltningen eller minska kurs- och valutarisker.

## Not 18 Kompletterande information om finansiella instrument redovisade till verkligt värde

Placeringstillgångar uppdelat på olika typer av finansiella instrument värderade till verkligt värde per 31 december.

### Koncernen 2023

Finansiella instrument	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
<b>Placeringstillgångar</b>				
Aktier och andelar (Intresseföretag)	-	-	8 557	8 557
Aktier och andelar (Övriga)	57 850	3 910	19 338	81 098
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (Övriga)	44 611	270	9	44 890
Derivat – positivt värde	-	1 930	-	1 930
Derivat – negativt värde	-	-556	-	-556
<b>Summa</b>	<b>102 461</b>	<b>5 554</b>	<b>27 904</b>	<b>135 919</b>

### Koncernen 2022

Finansiella instrument	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
<b>Placeringstillgångar</b>				
Aktier och andelar (Intresseföretag)	-	-	7 868	7 868
Aktier och andelar (Övriga)	50 017	3 548	19 098	72 663
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (Övriga)	40 940	261	10	41 211
Derivat – positivt värde	-	651	-	651
Derivat – negativt värde	-	-1 570	-	-1 570
<b>Summa</b>	<b>90 957</b>	<b>2 890</b>	<b>26 976</b>	<b>120 823</b>

### Moderföreningen 2023

Finansiella instrument	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
<b>Placeringstillgångar</b>				
Aktier och andelar (koncernföretag)	-	-	6 733	6 733
Aktier och andelar (Intresseföretag)	-	-	8 557	8 557
Aktier och andelar (Övriga)	57 850	3 910	19 338	81 098
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (Övriga)	44 611	270	9	44 890
Derivat – positivt värde	-	1 825	-	1 825
Derivat – negativt värde	-	-556	-	-556
<b>Summa</b>	<b>102 462</b>	<b>5 449</b>	<b>34 637</b>	<b>142 547</b>

### Moderföreningen 2022

Finansiella instrument	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
<b>Placeringstillgångar</b>				
Aktier och andelar (koncernföretag)	-	-	3 500	3 500
Aktier och andelar (Intresseföretag)	-	-	7 868	7 868
Aktier och andelar (Övriga)	50 017	3 548	19 098	72 663
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (Koncernföretag)	-	-	3 128	3 128
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (Övriga)	40 940	261	10	41 211
Derivat – positivt värde	-	431	-	431
Derivat – negativt värde	-	-1 570	-	-1 570
<b>Summa</b>	<b>90 957</b>	<b>2 670</b>	<b>33 604</b>	<b>127 231</b>

**Not 18** forts.

Klassificering av tillgångar till verkligt värde sker genom en hierarki för verkligt värde som återspeglar betydelsen av det underlag som använts i värderingarna. Hierarkin innehåller följande nivåer:

- Nivå 1** Tillgångar eller skulder som värderas till noterade priser på aktiva marknader för den aktuella tillgången.
- Nivå 2** Tillgångar som värderas till, eller baserat på, noterade priser på aktiva marknader för liknande tillgångar.
- Nivå 3** Tillgångar som värderas baserat på Indata för tillgången eller skulden i fråga bygger till en betydande del på icke direkt observerbara marknadsdata dvs. det saknas aktiv marknad för identiska placeringar till exempel fastighetsvärden.

Verkligt värde definieras som det pris till vilket tillgången kan säljas till en motpart som är fristående från föreningen. Priset för den tänkta transaktionen utgår även från att parterna ingår transaktionen frivilligt, och inte av tvång i samband med till exempel en likvidation, samt att motparten kan göra en kompetent bedömning av värdet på tillgången. Priset ska dessutom anses gälla under en tidsperiod som överensstämmer med föreningens möjlighet till handel och fastställas utifrån gällande placeringspolicy.

Finansiella instrument som är noterade på en etablerad och likvid marknad hänförs till nivå 1, och för dessa instrument bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en etablerad likvid marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad med köp- och säljpriser som lätt och regelbundet finns tillgängliga på en allmän marknadsplats, men där en rimlig bedömning av det verkliga värdet på instrumentet kan härledas från observerbara noterade priser på likartade instrument eller andra marknadsnoteringar hänförs till nivå 2 i hierarkin för värdering till verkligt värde. Bedöms dessa förutsättningar föreligga och tillgången med stor sannolikhet kan avvecklas till detta värde utan fördröjning kan det klassificeras som nivå 2 i verkligt värdehierarkin, dvs. tillgången är

ett instrument som direkt eller genom en värderingsmodell värderats med hjälp av observerbar information på marknaden. De flesta av föreningens tillgångar värderas enligt nivå 1 eller nivå 2 i verkligt värdehierarkin.

De tillgångar som inte uppfyller kraven för att kunna klassificeras som nivå 1 eller nivå 2, hänförs till kategori 3. Det betyder att de är tillgångar vars värderingar bygger på vedertagna värderingsmetoder och indata som i väsentlig grad har påverkat värdet på tillgången, och där dessa indata utgörs av antaganden eller skattningar som inte är observerbara på marknaden. Placeringar i nivå 3 består till övervägande delen av fastighetsrelaterade aktier med tillhörande aktieägarlån samt andra onoterade aktieinnehav. Fastighetsrelaterade placeringar återfinns i tabellen ovan bland aktier och andelar, fastighetsrelaterade aktieägarlån återfinns under obligationer och andra räntebärande värdepapper. Exempel på indata till en värdering för tillgångar inom nivå 3 kan vara ett driftnetto för fastigheter som ingår i en onoterad fastighetsfond. I dessa fall har marknaden för tillgången bedömts att inte vara etablerad, och föreningen låter då ta fram det verkliga värdet genom att tillsammans med en oberoende etablerad aktör på kapitalmarknaden göra en objektiv värdering. Värderingar görs då i regel med utgångspunkt i en uppskattning av det förväntade framtida kassaflödet. Föreningen arbetar över tid med konsistenta värderingsmetoder och tillhandahåller i sina räkenskaper en tydlig dokumentation av gjorda värderingar. För tillgångar tillhörande nivå 3 använder föreningen som regel prisuppgifter från tredje part utan att göra någon justering. I förekommande fall justeras även prisuppgiften utifrån de kända transaktioner som föreningen gjort i investeringen mellan det att värderingen utfärdats av tredje part och balansdagen. Exempel på marknadsaktörer är banker, emittenter, aktie- och kreditmäklare och auktoriserade fastighetsvärderare. Målsättning för värderingen ska alltid vara att vid varje tillfälle försöka uppnå ett så korrekt och rättvisande värde som möjligt.

En genomgång av varje enskild tillgångs klassificering enligt verkligt värdehierarkin genomförs minst årligen i samband med bokslutsarbetet. Ändringar av nivå dokumenteras löpande under året i anslutning till respektive tillgångs värderingsunderlag. Den årliga genomgången innehåller motivering till ändrad klassificering under året, om sådan förekommit. Vid varje årsskifte görs en totalgenomgång av samtliga innehav.

Inga överföringar har skett mellan nivåer 1 och 2 till/från nivå 3 under året.

## Avstämning av verkligt värde samt resultatpåverkan från placeringar som ingår i nivå 3 (moderföreningen)

### 2023

#### Förändring nivå 3 under året

Placeringstillgångar	Aktier och andelar	Obligationer och räntebärande värdepapper	Derivat och optioner	Total
<b>Ingående balans</b>	<b>30 466</b>	<b>3 138</b>	<b>0</b>	<b>33 604</b>
Periodens köp	4 921	3 128	0	8 050
Periodens försäljningar	-53	-6 257	0	-6 310
Värdepappers- och valutavinster och förluster under perioden	242	99	0	342
Förändringar i orealiserat resultat pga. förändringar i:				
Marknadsvärdet	-949	-100	0	-1 048
Överföringar från nivå 3 till nivå 1 eller nivå 2	0	0	0	0
Överföringar från nivå 1 eller nivå 2 till nivå 3	0	0	0	0
<b>Utgående balans</b>	<b>34 628</b>	<b>9</b>	<b>0</b>	<b>34 637</b>
Kuponger respektive utdelningar under perioden	20	213	0	233
Ingår i periodens resultat				
– därav som del i redovisat resultat	-686	213	0	-474
– därav som del i övrigt totalresultat	0	0	0	0

## Not 18 forts.

### 2022

#### Förändring nivå 3 under året

Placeringsstillgångar	Aktier och andelar	Obligationer och räntebärande värdepapper	Derivat och optioner	Total
<b>Ingående balans</b>	<b>22 807</b>	<b>1 010</b>	<b>0</b>	<b>23 817</b>
Periodens köp	7 394	2 539	0	9 933
Periodens försäljningar	-4 918	-510	0	-5 428
Värdepappers- och valutavinster och förluster under perioden	1 765	-13		1 752
Förändringar i orealiserat resultat pga. förändringar i:				
Marknadsvärdet	3 418	112	0	3 530
Överföringar från nivå 3 till nivå 1 eller nivå 2	0	0	0	0
Överföringar från nivå 1 eller nivå 2 till nivå 3	0	0	0	0
<b>Utgående balans</b>	<b>30 466</b>	<b>3 138</b>	<b>0</b>	<b>33 604</b>
Kuponger respektive utdelningar under perioden	185	797	0	982
Ingår i periodens resultat				
– därav som del i redovisat resultat	5 368	896	0	6 264
– därav som del i övrigt totalresultat	0	0	0	0

### 2023

#### Utestående risker, nivå 3

Placeringsstillgångar	Andel i nivå 3		Andel i nivå 1 och 2	
	MSEK	Andel	MSEK	Andel
Ränterisk	-3	0 %	-2 735	100 %
Aktierisk	3 006	13 %	20 842	87 %
Fastighetsrisk	9 071	100 %	23	0 %
Kreditrisk	0	0 %	3 768	100 %
Valutarisk	1 971	66 %	1 029	34 %
Korrelationseffekt	-4 287	39 %	-6 840	61 %
<b>Total nettorisk</b>	<b>9 758</b>	<b>38 %*</b>	<b>16 087</b>	<b>62 %*</b>
Underlag för stresstest				
<b>Verkligt värde nivå 3</b>	<b>34 637</b>	<b>100 %</b>		

### 2022

#### Utestående risker, nivå 3

Placeringsstillgångar	Andel i nivå 3		Andel i nivå 1 och 2	
	MSEK	Andel	MSEK	Andel
Ränterisk	-5	0 %	-2 185	100 %
Aktierisk	2 901	14 %	18 010	86 %
Fastighetsrisk	8 821	100 %	5	0 %
Kreditrisk	0	0 %	5 060	100 %
Valutarisk	1 932	77 %	564	23 %
Korrelationseffekt	-4 164	34 %	-8 000	66 %
<b>Total nettorisk</b>	<b>9 485</b>	<b>41 %*</b>	<b>13 454</b>	<b>59 %*</b>
Underlag för stresstest				
<b>Verkligt värde nivå 3</b>	<b>33 604</b>	<b>100 %</b>		

\* Totalrisken fördelas i proportion till respektive riskområde; uppdelat på å ena sidan nivå 1 och nivå 2, och å andra sidan nivå 3.

Riskenivån för de olika tillgångsslagen mäts genom stresstester som är baserade på empiriska studier av den historiska marknadsutvecklingen för olika tillgångsslag på finansmarknaden. Beräkningarna beaktar de enskilda riskerna samt tar även hänsyn till de olika riskernas inbördes korrelation och diversifieringseffekter i sammanvägningen till en total nettorisk. Stresstesterna i riskmätningen omfattar antaganden om prisförändringar för olika tillgångsslag, exempelvis 30 % relativ förändring av marknadsräntor med olika löptider, en nedgång för aktievärderingar med 40 %, en nedgång för fastighetsvärderingar med 35 %, samt en nedgång i utländska växelkurser mot svenska kronor med 10%. Sammantaget ger analysmetoden en tillfredsställande bedömning av den utestående riskenivån för instrument i nivå 3 och deras andel av den totala riskenivån, total nettorisk.

Valutarisken för instrument i nivå 3 säkras med instrument som tillhör nivå 2 i verkligt värdehierarkin. För att ge ett rättvisande värde på utestående valutarisk för tillgångar hänförliga till nivå 3, beräknas denna med hänsyn till den valutasäkring som gjorts genom valutasäkringsinstrument i form av valutaterminer, valutaoptioner och i förekommande fall även basisswappar. Det är kvarstående (överskjutande) valutarisk hänförlig till nivå 3 som redovisas i denna not, det vill säga den andel av marknadsvärdet för de nivå 3-tillgångar i utländsk valuta som inte varit valuta-säkrade på balansdagen.

#### Kvantifiering av ej observerbara indata i nivå 3

För de värderingar till verkligt värde inom nivå 3 där föreningen anlitar tredje part för att beräkna värdet, tar föreningen inte fram indata som används i värderingen, utan använder prisuppgifter från denna tredje part utan justering. Skälet till detta är bland annat att de värderingsmodeller som tredje part använt i sin interna värderingsprocess i regel är ägarskyddade hos tredje part och därför inte delges föreningen, dvs. det rör sig om bankers och värderingsinstitutets s.k. "proprietary models" där föreningen inte har insyn i detaljerna kring vilka underliggande antaganden och värderingsmodeller som tillämpats i dessa modellers värderingsprocesser. För investeringar i vissa bolag under likvidation gör tredje part bedömningen att det finns möjlighet att återvinna en ospecificerad andel av investeringen men att sannolikheten för att detta inträffar inte kan kvantifieras, och tredje part tillhandahåller inte heller beloppen på de framtida kassaflöden som kan förväntas i en sådan återvinningsprocess. Föreningen har i föreliggande värdering ansatt sannolikheten för detta till noll procent och därmed värderat dessa investeringar till noll kronor.

## Not 19 Övriga fordringar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
Ej likvid försäljning placeringstillgångar	29	16	29	16
Fordran Collateral <sup>*)</sup>	45	1 302	45	1 302
Hysesfordringar	2	9	-	-
Skattefordran	103	94	103	94
Övriga fordringar	48	21	-	-
	<b>227</b>	<b>1 442</b>	<b>177</b>	<b>1 412</b>

<sup>\*)</sup> Levererade kontanta säkerheter

Däruöver har säkerhet i värdepapper om 483 961 156 (0) kronor ställts.

Exponering: 418 526 793 kronor (1 267 403 046)

## Not 20 Materiella tillgångar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
Anskaffningsvärde vid årets början	4	6	4	4
Årets investering	6	0	1	0
Årets avyttring	-	-	-	-
Akkumulerade avskrivningar	-5	-6	-4	-4
	<b>5</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>

## Not 21 Övriga tillgångar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
Mottagen säkerhet <sup>*)</sup>	1 417	-	1 417	-
Nyttjanderätt tomträtt	52	35	-	-
	<b>1 469</b>	<b>35</b>	<b>1 417</b>	<b>-</b>

<sup>\*)</sup> Av motparter mottagen deponerad kontant säkerhet, se även not 25.

## Not 22 Eget kapital

Upplysningar om förändringar i eget kapital lämnas i Rapport över förändring av eget kapital, sidan 19.

## Not 23 Livförsäkringsavsättning

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
<b>Ingående balans</b>	<b>53 359</b>	<b>59 311</b>	<b>53 359</b>	<b>59 311</b>
Inbetalda premier för nytecknade kontrakt	409	353	409	353
Inbetalda premier för kontrakt som tecknats under tidigare period	6 837	6 376	6 837	6 376
Utbetalt/överfört till Avsättning för oreglerade skador eller skulder	-1 919	-1 912	-1 919	-1 912
Riskresultat	-22	-28	-22	-28
Uppräkning med diskonteringsränta	1 710	1 352	1 710	1 352
Effekt av ändrad diskonteringsränta	5 185	-11 482	5 185	-11 482
Tilldelad återbäring	1	1	1	1
Avgiftsbelastning	-70	-66	-70	-66
Avkastningsskatt	-112	-43	-112	-43
Övertagna/överlättna bestånd	0	0	0	0
Effekt av (övriga) förändrade aktuariella antaganden	-1 916	3 009	-1 916	3 009
Andra förändringar	-4 348	-3 512	-4 348	-3 512
<b>Utgående balans</b>	<b>59 114</b>	<b>53 359</b>	<b>59 114</b>	<b>53 359</b>

## Not 24 Skulder till kreditinstitut

### 2023

Placeringstillgångar	<1 år	1-3 år	3-5 år	>5 år	Totalt
Skulder till kreditinstitut	3 928	2 373	-	-	6 301
<b>Summa</b>	<b>3 928</b>	<b>2 373</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>6 301</b>

Ränteförfallostruktur	Ränteförfall	Andel
Rörligt	4 301	68 %
1-2 år	900	14 %
2-3 år	0	0 %
3-5 år	1 100	18 %
<b>Summa</b>	<b>6 301</b>	<b>100 %</b>

### 2022

Löptidsanalys	<1 år	1-3 år	3-5 år	>5 år	Totalt
Skulder till kreditinstitut	0	4 719	2 468	-	7 187
<b>Summa</b>	<b>0</b>	<b>4 719</b>	<b>2 468</b>	<b>0</b>	<b>7 187</b>

Ränteförfallostruktur	Ränteförfall	Andel
Rörligt	2 589	36 %
1-2 år	3 998	56 %
2-3 år	600	8 %
3-5 år	0	0 %
<b>Summa</b>	<b>7 187</b>	<b>100 %</b>

## Not 25 Övriga skulder

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
Skulder leasing	52	35	-	-
Mottagen Collateral <sup>*)</sup>	1 417	236	1 417	236
Övrigt	123	35	11	19
	<b>1 592</b>	<b>306</b>	<b>1 428</b>	<b>255</b>

<sup>\*)</sup> Erhållna kontanta säkerheter.

Exponering: 1 419 654 234 kronor (229 888 060).

## Not 26 Eventualförpliktelser, moderföreningen

### Utlånade finansiella instrument

Aktielån för utlånade aktier uppgår vid balansdagen till 2 549 138 717 kronor (1 809 720 463).

### Mottagna säkerheter, aktier

För utlånade aktier har säkerheter, i form av svenska aktier, erhållits. 2 673 478 796 kronor (1 947 854 860).

### Mottagna säkerheter, räntebärande värdepapper

Mottagen Collateral, i form av räntebärande värdepapper: 476 214 792 kronor (158 698 358).

Exponering: 482 730 075 kronor (191 475 009).

### Åtaganden

Nominellt värde av valuta- och räntederivat redovisas i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter som åtagande (poster inom linjen) per respektive balansdag och uppgår 2023-12-31 till 45 709 (45 661) Mkr, se även not 17.

Därutöver har föreningen utestående åtagande att investera i onoterade aktier och fonder, vilka uppgår till 6 785 (10 945) Mkr i enlighet med gällande avtal.

Totala åtaganden uppgår således till 52 494 (56 606) Mkr.

## Not 27 Förväntade återvinningstidpunkter

### Koncernen 2023

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
<b>Tillgångar</b>			
Övriga immateriella tillgångar	0	9	9
Byggnader och mark	0	13 560	13 560
Placeringar i intresseföretag	0	8 557	8 557
Aktier och andelar	0	81 098	81 098
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 597	43 293	44 890
Derivat	105	1 825	1 930
Övriga fordringar	149	78	227
Materiella tillgångar	5	0	5
Kassa och bank	2 890	0	2 890
Övriga tillgångar	1 417	52	1 469
Upplupna ränteintäkter	371	0	371
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	0	16
	<b>6 550</b>	<b>148 472</b>	<b>155 022</b>
<b>Skulder</b>			
Livförsäkringsavsättning	1 860	57 254	59 114
Avsättning för andra risker och kostnader	146	0	146
Derivat	58	498	556
Skulder till kreditinstitut	3 928	2 373	6 301
Övriga skulder	1 542	50	1 592
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	258	0	258
	<b>7 792</b>	<b>60 175</b>	<b>67 967</b>

### Koncernen 2022

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
<b>Tillgångar</b>			
Övriga immateriella tillgångar	0	6	6
Byggnader och mark	0	14 033	14 033
Placeringar i intresseföretag	0	7 868	7 868
Aktier och andelar	0	72 663	72 663
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 473	39 738	41 211
Derivat	426	225	651
Övriga fordringar	1 379	63	1 442
Materiella tillgångar	0	0	0
Kassa och bank	2 252	0	2 252
Övriga tillgångar	0	35	35
Upplupna ränteintäkter	195	0	195
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	0	22
	<b>5 747</b>	<b>134 631</b>	<b>140 378</b>
<b>Skulder</b>			
Livförsäkringsavsättning	2 129	51 230	53 359
Avsättning för andra risker och kostnader	315	0	315
Derivat	354	1 216	1 570
Skulder till kreditinstitut	0	7 187	7 187
Övriga skulder	306	0	306
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	286	0	286
	<b>3 390</b>	<b>59 633</b>	<b>63 023</b>

Not 27 forts.

## Moderföreningen 2023

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
<b>Tillgångar</b>			
Övriga immateriella tillgångar	0	9	9
Placeringar i koncernföretag	0	6 733	6 733
Placeringar i intresseföretag	0	8 557	8 557
Aktier och andelar	0	81 098	81 098
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 597	43 293	44 890
Derivat	0	1 825	1 825
Övriga fordringar	99	78	177
Materiella tillgångar	0	1	1
Kassa och bank	2 576	0	2 576
Övriga tillgångar	1 417	0	1 417
Upplupna ränteintäkter	371	0	371
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	0	7
	<b>6 067</b>	<b>141 594</b>	<b>147 661</b>

## Skulder

Livförsäkringsavsättning	1 860	57 254	59 114
Avsättning för andra risker och kostnader	24	0	24
Derivat	58	498	556
Övriga skulder	1 428	0	1 428
Uppl kostnader och förutb intäkter	3	0	3
	<b>3 373</b>	<b>57 752</b>	<b>61 125</b>

## Moderföreningen 2022

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
<b>Tillgångar</b>			
Övriga immateriella tillgångar	0	6	6
Placeringar i koncernföretag	0	6 628	6 628
Placeringar i intresseföretag	0	7 868	7 868
Aktier och andelar	0	72 663	72 663
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 473	39 738	41 211
Derivat	426	5	431
Övriga fordringar	1 349	63	1 412
Materiella tillgångar	0	0	0
Kassa och bank	2 017	0	2 017
Övriga tillgångar	0	0	0
Upplupna ränteintäkter	195	0	195
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	0	7
	<b>5 467</b>	<b>126 971</b>	<b>132 438</b>

## Skulder

Livförsäkringsavsättning	2 129	51 230	53 359
Avsättning för andra risker och kostnader	7	0	7
Derivat	354	1 216	1 570
Övriga skulder	255	0	255
Uppl kostnader och förutb intäkter	3	0	3
	<b>2 748</b>	<b>52 446</b>	<b>55 194</b>



## Not 28 Finansiella tillgångar och skulder i kategorier

### Koncernen 2023

	Finansiella tillgångar			Summa redovisat värde	Verkligt värde
	värderade till verkligt värde via resultaträkningen	värderade till verkligt värde via handel	värderade till upplupet anskaffningsvärde		
<b>Finansiella tillgångar</b>					
Aktier och andelar i intresseföretag	8 557	-	-	8 557	8 557
Aktier och andelar	81 098	-	-	81 098	81 098
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	44 890	-	-	44 890	44 890
Derivat	-	1 930	-	1 930	1 930
Övriga fordringar	-	-	227	227	227
Kassa och bank	-	-	2 890	2 890	2 890
Upplupna ränteintäkter	371	-	-	371	371
	<b>134 916</b>	<b>1 930</b>	<b>3 117</b>	<b>139 963</b>	<b>139 963</b>

	Finansiella skulder			Summa redovisat värde	Verkligt värde
	värderade till verkligt värde via resultaträkningen	värderade till verkligt värde via handel	värderade till upplupet anskaffningsvärde		
<b>Finansiella skulder</b>					
Derivat	-	556	-	556	556
Övriga skulder	-	-	5 520	5 520	5 520
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	-	258	258	258
	<b>-</b>	<b>556</b>	<b>5 778</b>	<b>6 334</b>	<b>6 334</b>

### Koncernen 2022

	Finansiella tillgångar			Summa redovisat värde	Verkligt värde
	värderade till verkligt värde via resultaträkningen	värderade till verkligt värde via handel	värderade till upplupet anskaffningsvärde		
<b>Finansiella tillgångar</b>					
Aktier och andelar i intresseföretag	7 868	-	-	7 868	7 868
Aktier och andelar	72 663	-	-	72 663	72 663
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	41 211	-	-	41 211	41 211
Derivat	-	651	-	651	651
Övriga fordringar	-	-	1 442	1 442	1 442
Kassa och bank	-	-	2 252	2 252	2 252
Upplupna ränteintäkter	195	-	-	195	195
	<b>121 937</b>	<b>651</b>	<b>3 694</b>	<b>126 282</b>	<b>126 282</b>

	Finansiella skulder			Summa redovisat värde	Verkligt värde
	värderade till verkligt värde via resultaträkningen	värderade till verkligt värde via handel	värderade till upplupet anskaffningsvärde		
<b>Finansiella skulder</b>					
Derivat	-	1 570	-	1 570	1 570
Övriga skulder	-	-	255	255	255
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	-	3	3	3
	<b>-</b>	<b>1 570</b>	<b>258</b>	<b>1 828</b>	<b>1 828</b>

Not 28 forts.

## Moderföreningen 2023

	Finansiella tillgångar			Summa redovisat värde	Verkligt värde
	värderade till verkligt värde via resultaträkningen	värderade till verkligt värde via handel	värderade till upplupet anskaffningsvärde		
<b>Finansiella tillgångar</b>					
Aktier och andelar i koncernföretag	6 733	-	-	6 733	6 733
Räntebärande värdepapper, Lån till koncernföretag	-	-	-	-	-
Aktier och andelar i intresseföretag	8 557	-	-	8 557	8 557
Aktier och andelar	81 098	-	-	81 098	81 098
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	44 890	-	-	44 890	44 890
Derivat	-	1 825	-	1 825	1 825
Övriga fordringar	-	-	177	177	177
Kassa och bank	-	-	2 576	2 576	2 576
Upplupna ränteintäkter	371	-	-	371	371
	<b>141 649</b>	<b>1 825</b>	<b>2 753</b>	<b>146 227</b>	<b>146 227</b>

	Finansiella skulder			Summa redovisat värde	Verkligt värde
	värderade till verkligt värde via resultaträkningen	värderade till verkligt värde via handel	värderade till upplupet anskaffningsvärde		
<b>Finansiella skulder</b>					
Avsättning för andra risker och kostnader	-	556	-	556	556
Derivat	-	-	1 428	1 428	1 428
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	-	3	3	3
	<b>-</b>	<b>556</b>	<b>1 431</b>	<b>1 987</b>	<b>1 987</b>

## Moderföreningen 2022

	Finansiella tillgångar			Summa redovisat värde	Verkligt värde
	värderade till verkligt värde via resultaträkningen	värderade till verkligt värde via handel	värderade till upplupet anskaffningsvärde		
<b>Finansiella tillgångar</b>					
Aktier och andelar i koncernföretag	3 500	-	-	3 500	3 500
Räntebärande värdepapper, Lån till koncernföretag	3 128	-	-	3 128	3 128
Aktier och andelar i intresseföretag	7 868	-	-	7 868	7 868
Aktier och andelar	72 663	-	-	72 663	72 663
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	41 211	-	-	41 211	41 211
Derivat	-	431	-	431	431
Övriga fordringar	-	-	1 412	1 412	1 412
Kassa och bank	-	-	2 017	2 017	2 017
Upplupna ränteintäkter	195	-	-	195	195
	<b>128 565</b>	<b>431</b>	<b>3 429</b>	<b>132 425</b>	<b>132 425</b>

	Finansiella skulder			Redovisat värde, totalt	Verkligt värde
	värderade till verkligt värde via resultaträkningen	värderade till verkligt värde via handel	värderade till upplupet anskaffningsvärde		
<b>Finansiella skulder</b>					
Derivat	-	1 570	-	1 570	1 570
Övriga skulder	-	-	255	255	255
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	-	3	3	3
	<b>-</b>	<b>1 570</b>	<b>258</b>	<b>1 828</b>	<b>1 828</b>

## Not 29 Ställda säkerheter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar	59 114	53 359	59 114	53 359
	<b>59 114</b>	<b>53 359</b>	<b>59 114</b>	<b>53 359</b>

## Not 30 Upplysningar om närstående

Kåpan tjänstepensionsförening är en tjänstepensionsförening där allt överskott går tillbaka till föreningens medlemmar. Föreningen har som huvudändamål att förvalta och utbetala pensionsmedel för anställda som omfattas av avtal som slutits mellan Arbetsgivarverket och de statsanställdas huvudorganisationer, eller mellan andra parter, som tecknat pensionsavtal som knyter an till detta avtal.

Högsta beslutande organ är fullmäktige. Ledamöterna i fullmäktige är utsedda av parterna inom de det statliga avtalsområdet. Den operativa verksamheten leds av en styrelse som utser föreningens verkställande direktör.

Närstående definieras som styrelseledamöter och ledningspersoner inom föreningen och det helägda dotterföretaget Kåpan Fastigheter AB och deras nära familjemedlemmar.

Ersättningar till styrelse och verkställande direktör framgår av not 7. Ersättningar till närståendes familjekrets förekommer inte.

Under 2023 har aktieägarlån till dotterföretaget om 3 128 Mkr konverterats till aktieägartillskott.

STOCKHOLM DEN 9 APRIL 2024

Christina Gellerbrant Hagberg  
ORDFÖRANDE

Lars Fresker  
VICE ORDFÖRANDE

Fredrik Bäckström

Erland Ekheden

Eva Fagerberg

Anna Falck

Anita Johansson

Anna Odhner

Dan Sjöblom

Anna Steen

Helen Thornberg

Roger Vilhelmsson

Gunnar Balsvik  
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Vår revisionsberättelse har lämnats den 9 april 2024

KPMG AB

William Jeirud  
AUKTORISERAD REVISOR

# Revisionsberättelse

Till fullmäktige i Kåpan tjänstepensionsförening, org. nr 816400-4114

## Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

### Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Kåpan tjänstepensionsförening för år 2023. Föreningens årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 6–43 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dessas finansiella resultat för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att fullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderföreningens revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

### Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits den granskade föreningen eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

### Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

### Livförsäkringsavsättning

Se redovisningsprinciper i Not 1 och andra relaterade upplysningar om Livförsäkringsavsättningar i Not 2 samt i Not 23 för detaljerade upplysningar och beskrivningar av området.

#### Beskrivning av området

Koncernens och moderföreningens livförsäkringsavsättning uppgår till 59 114 MSEK per 31 december 2023.

Detta är ett område som innefattar betydande bedömningar.

Livförsäkringsavsättningar motsvarar kapitalvärdet av de garanterade förpliktelserna enligt löpande försäkringsavtal efter avdrag för kapitalvärdet av framtida avtalade premieinbetalningar.

Avsättningarna beräknas enligt vedertagna aktuariella metoder. Beräkningarna bygger på antaganden om bland annat ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader.

#### Hur området har beaktats i revisionen

Vi har bedömt tillämpade antaganden i de aktuariella metoderna som används vid beräkning av livförsäkringsavsättningen.

Vi har jämfört värderingsantagandena med föreningens egna utredningar, myndighetskrav och branschciffror.

Vi har använt våra interna specialister på aktuariella frågor för att utmana de metoder och antaganden som använts vid beräkningarna av kassaflöden och värdering av avsättningen. Vidare har vi via beräkningar kontrollerat att avsättningen är rimlig jämfört med de förväntade avtalsenliga förpliktelserna.

Vi har stickprovsvis testat kontroller i ledningens process för kontroll av indata, aktuariella beräkningar och att bokning görs korrekt i huvudbok.

Vi har också kontrollerat fullständigheten i de underliggande fakta och omständigheter som presenteras i upplysningarna i årsredovisningen och bedömt om informationen är tillräckligt omfattande för att förstå ledningsbedömningar.

### Värdering av placeringstillgångar där noterade priser saknas (nivå 3)

Se redovisningsprinciper i not 1 och andra relaterade upplysningar om finansiella instrument i not 2 samt i not 12 och not 18 för detaljerade upplysningar och beskrivningar av området.

#### Beskrivning av området

Koncernen och moderföreningen har placeringstillgångar som värderas till verkligt värde och som klassificeras i nivå 3 enligt IFRS värderingshierarki. Placeringstillgångarna som värderas till verkligt värde uppgår till 41 464 MSEK i koncernen och till 34 637 i moderföreningen per 31 december 2023. I koncernen fördelas tillgångar i nivå 3 mellan finansiella placeringstillgångar och byggnader och mark. I moderföreningen är samtliga tillgångar i nivå 3 finansiella placeringstillgångar.

Risken i samband med placeringstillgångar som redovisas till verkligt värde är i huvudsak relaterade till de tillgångar som ej handlas på en aktiv marknad och som därmed kräver att verkligt värde uppskattas. De placeringstillgångar som klassificeras som nivå 3 enligt IFRS 13 värderas med hjälp av modeller, såsom diskonterade framtida kassaflöden, som i hög utsträckning bygger på icke observerbara marknadsdata. De antaganden och modeller som används när verkligt värde på dessa tillgångar fastställs är föremål för väsentliga uppskattningar och bedömningar. Till sin natur är de behäftade med en betydande inneboende osäkerhet och vi har därför bedömt att området är av särskild betydelse i vår revision.

#### Hur området har beaktats i revisionen

För placeringstillgångarna i nivå 3 har vi bland annat granskat utformningen på utvalda kontroller kopplat till värdering.

För de finansiella placeringstillgångarna har vi gjort en oberoende kontrollvärdering där så varit möjligt och vi har på ett revisionsmässigt urval av stickprov på resterade innehav jämfört använda prisuppgifter mot externa motpartsbesked.

Vad gäller fastighetsinnehaven har vi testat de upprättade fastighetsvärderingarna på stickprovsbasis. Härvid har vi använt marknadsdata från externa källor, särskilt antaganden om direktavkastningskrav, diskonteringsräntor, hyresnivåer och vakanser. Vi har även bedömt kompetens och oberoendet av de externa värderarna.

Vi har kontrollerat riktigheten i de upplysningar om byggnader och mark som koncernen lämnar, särskilt vad avser inslag av bedömningar samt tillämpade nyckelantaganden.

Vi har även utvärderat om tilläggsupplysningarna kopplat till placeringstillgångarna ger en är rättvisande bild och i allt väsentligt motsvarar de upplysningar som ska lämnas enligt gällande regelverk.

### Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–5 och 44–55. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

### Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka föreningens finansiella rapportering.

## Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera

uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall åtgärder som har vidtagits för att eliminera hoten eller motåtgärder som har vidtagits.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

## Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

### Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Kåpan tjänstepensionsförening för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att fullmäktige disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

### Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

### Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens och koncernens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

### Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lag om tjänstepensionsföretag, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller stadgarna.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lag om tjänstepensionsföretag.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lag om tjänstepensionsföretag.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med lag om tjänstepensionsföretag.

KPMG AB, Box 382, 101 27, Stockholm,  
utsågs till Kåpan tjänstepensionsförenings revisor av fullmäktige  
den 26 april 2023. KPMG AB eller revisorer verksamma vid KPMG AB  
har varit föreningens revisor sedan 1992.

STOCKHOLM DEN 9 APRIL 2024

KPMG AB

William Jeirud  
AUKTORISERAD REVISOR



# Fullmäktige, styrelse och revisorer

Per den 31 december 2023

## Fullmäktige

### Utsedda av Arbetsgivarverket

#### Ordinarie ledamöter

<b>Stephen Hwang</b> , Högskolan Halmstad, ordförande	Tom 2023-04-26
<b>Christina Malm</b> , Totalförsvarets plikt-och prövningsverk, ordförande	From 2023-04-27
<b>Tomas Hedlund</b> , Socialstyrelsen	
<b>Olov Augrell</b> , Arbetsmiljöverket	From 2023-01-01
<b>Helen Björkman</b> , Kammarkollegiet	
<b>Per-Olof Stålesjö</b> , Fortifikationsverket	
<b>Magnus Ericson</b> , Myndigheten för tillgängliga medier	
<b>Dan Jacobsson</b> , Stiftelsen Tekniska muséet	
<b>Camilla Stenemyr</b> , Rättsmedicinalverket	
<b>Fredrik Sjöström</b> , Blekinge Tekniska Högskola	From 2023-01-01
<b>Jimmy Andersson</b> , Pensionsmyndigheten	
<b>Maria Isaksson</b> , Domstolsverket	
<b>Lena Hadad</b> , Arbetsförmedlingen	From 2023-01-01
<b>Lena Karlsson</b> , Myndigheten för yrkeshögskola	
<b>Niclas Lagrell</b> , Åklagarmyndigheten	From 2023-01-01
<b>Hedda Mann</b> , Arbetsgivarverket	

#### Personliga suppleanter

<b>Christina Malm</b> , Totalförsvarets plikt-och prövningsverk, vice ordförande	Tom 2023-04-26
<b>Anders Söderholm</b> , Kungliga tekniska högskolan vice ordförande	From 2023-04-27
<b>Josefin Lindberg</b> , Länsstyrelsen i Södermanlands län	
<b>Susanne Kristensson</b> , Lunds universitet	From 2023-01-01
<b>Beatrice Bergström</b> , Statens Servicecenter	
<b>Lars Nordlander</b> , Umeå Universitet	
<b>Magnus Lundström</b> , Försäkringskassan	From 2023-01-01
<b>Marie Westerlund</b> , Specialpedagogiska Skolmyndigheten	
<b>Therese Engström</b> , Sjöfartsverket	Tom 2023-04-01
<b>Vakant</b>	From 2023-04-02
<b>Tatjana Mineur</b> , Patent och registreringsverket	From 2023-01-01
<b>Anna Ekholm</b> , Fastighetsmäklarinspektionen	From 2023-01-01
<b>Karolina Wikmyr</b> , Swedac	
<b>Victoria Sjöbom</b> , Mittuniversitetet	From 2023-01-01
<b>Li Lejerstedt</b> , Högskolan Väst	
<b>Maria Johansson</b> , Kronofogden	From 2023-01-01
<b>Sofi Pahlin</b> , Etikprövningsmyndigheten	

### Utsedda av de fackliga organisationerna

#### Ordinarie ledamöter

<b>Peter Lennartsson</b> , OFR	
<b>Mikael Sandberg</b> , OFR	
<b>Tom Johnson</b> , OFR	
<b>Håkan Sparr</b> , OFR	Tom 2023-08-31
<b>Caroline Nilsson</b> , OFR	From 2023-09-01
<b>Malin Thor</b> , OFR	
<b>Linda Söderman</b> , OFR	
<b>Evalena Ödman</b> , OFR	
<b>Charlotte Olsson</b> , Seko	
<b>Ingrid Lagerborg</b> , Seko	
<b>Christer Hallkvist</b> , Seko	
<b>Vakant</b> , Seko	
<b>Kurt Ragnarson</b> , Seko	
<b>Lars Geschwind</b> , Saco-S	From 2023-01-01
<b>Carolina Gomez Lagerlöf</b> , Saco-S	
<b>Elisabeth Perntz</b> , Saco-S	

#### Personliga suppleanter

<b>EvaLena Moser</b> , OFR	
<b>Kristofer Dahlgren</b> , OFR	
<b>Mats Holmgren</b> , OFR	Tom 2023-10-06
<b>Kajus Pajaujis</b> , OFR	From 2023-10-07
<b>Jens Ranta</b> , OFR	
<b>Johan Lindgren</b> , OFR	
<b>Jörgen Kristiansson</b> , OFR	
<b>Susanne Hultgren</b> , OFR	
<b>Karna Tillhede</b> , Seko	
<b>Frida Strandberg Landin</b> , Seko	
<b>Johnny Karlsson</b> , Seko	
<b>Ulf Törnkvist</b> , Seko	
<b>Tommy Eriksson</b> , Seko	
<b>Robert Andersson</b> , Saco-S	
<b>Christer Gustafsson</b> , Saco-S	
<b>Hans Franklin</b> , Saco-S	From 2023-01-01

## Styrelseledamöter

### Nominerade av arbetsgivarna

---

**Christina Gellerbrant Hagberg,**  
Arbetsgivarverket, ordförande

---

**Erland Ekheden,** Pensionsmyndigheten

---

**Anna Falck,** Arbetsgivarverket

---

**Anita Johansson**

---

**Dan Sjöblom,** Post- och telestyrelsen

---

**Roger Vilhelmsson,** Arbetsgivarverket

---

### Nominerade av de fackliga organisationerna

---

**Lars Fresker,** OFR, vice ordförande

---

**Fredrik Bäckström,** Seko

---

**Eva Fagerberg,** OFR

---

**Anna Odhner,** Saco-S

---

**Anna Steen,** Saco-S

---

**Helen Thornberg,** Seko

---

## Revisorer

---

### Revisor

---

**Gunilla Wernelind,** auktoriserad revisor Tom 2023-04-26

---

**William Jeirud,** auktoriserad revisor From 2023-04-27

---

### Personlig suppleant

---

**Mårten Asplund,** auktoriserad revisor

---

# Regelbundna upplysningar 2023

Mall som avser regelbundna upplysningar för de finansiella produkter som avses i artikel 8.1, 8.2 och 8.2a i förordning (EU) 2019/2088 och artikel 6 första stycket i förordning (EU) 2020/852.

**Produktnamn:** Kåpan traditionell försäkring

**Identifieringskod för juridiska personer:** 549300KXK2BI4PYWQ807

## Miljörelaterade och/eller sociala egenskaper

**Hållbar investering:** en investering i ekonomisk verksamhet som bidrar till ett miljömål eller socialt mål, förutsatt att investeringen inte orsakar betydande skada för något annat miljömål eller socialt mål och att investeringsobjekten följer praxis för god styrning.

**EU-taxonomin** är ett klassificeringssystem som fastställs i förordning (EU) 2020/852, där det fastställs en förteckning över **miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter**. Förordningen innehåller inte någon förteckning över socialt hållbara ekonomiska verksamheter. Hållbara investeringar med ett miljömål kan vara förenliga med kraven i taxonomin eller inte.



**Hållbarhetsindikatorer** mäter uppnåendet av de miljörelaterade eller sociala egenskaper som den finansiella produkten främjar.

### Hade denna finansiella produkt ett mål för hållbar investering?

Ja

Den gjorde **hållbara investeringar med ett miljömål:** \_\_\_%

i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

i ekonomiska verksamheter som inte anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

Den gjorde **hållbara investeringar med ett socialt mål:** \_\_\_%

Nej

Den **främjade miljörelaterade och sociala egenskaper** och även om den inte hade en hållbar investering som sitt mål, hade den en andel på 8 % hållbara investeringar

med ett miljömål i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

med ett miljömål i ekonomiska verksamheter som inte anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

med ett socialt mål

Den främjade miljörelaterade och sociala egenskaper, **men gjorde inte att några hållbara investeringar**

### I vilken utsträckning främjades de miljörelaterade och/eller sociala egenskaperna av denna finansiella produkt?

Kåpans viktigaste målsättning är att leverera en långsiktigt stabil pension till de medlemmar som har sitt pensionssparande i Kåpan traditionell försäkring. Föreningsens investeringar görs med utgångspunkten att uppnå en god avkastning till rimlig risk, låga kostnader och där hållbarhet är en integrerad del i förvaltningen.

**1.** Produkten Kåpan traditionell försäkring (samtliga Kåpans försäkringar) främjade miljörelaterade och sociala egenskaper genom att Kåpans investeringar ska leva upp till FN:s Global Compact och OECD:s grundläggande principer för hållbart företagande vilket innebär att bolagen ska respektera mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrup­tion. FN:s globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030, är också vägledande för kapitalförvaltningen likväl som de FN-stödda principerna för

ansvarsfulla investeringar (UN PRI). Föreningen tillämpar regelbundet så kallad normativ genomlysning (screening) av alla noterade innehav för att i möjligaste mån säkerställa att de inte bryter mot dessa principer.

2. Vidare främjade Kåpan traditionell försäkring miljörelaterade egenskaper genom att föreningen kontinuerligt arbetar för att minska investeringarnas negativa klimatpåverkan. Detta sker dels genom att i möjligaste mån investera i bolag med klimatmål, dels genom att investera i bolag som arbetar med lösningar och tekniker för att långsiktigt minska negativ klimatpåverkan. Föreningen har också exkluderingskriterier för investeringar i olja och kol.
3. Föreningens målsättning att investeringarna ska ha en hög hållbarhetsprofil har också bidragit till att miljörelaterade och sociala egenskaper har främjats. För föreningens noterade innehav innebär detta ett positivt urval som utgår från hållbarhetsbetyg för miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning. För övriga investeringar sker positivt urval utifrån andra faktorer som till exempel hållbarhetsmärkningar, gröna och sociala obligationer samt tematiska investeringar.
4. Därtill har Kåpan traditionell försäkring främjat miljörelaterade och sociala egenskaper under referensperioden genom sina övriga exkluderingskriterier. Föreningen avstår från att investera i bolag som tillverkar eller distribuerar kontroversiella vapen<sup>1</sup>, bolag som har produktion och distribution av tobak samt statsobligationer utfärdade av vissa stater som inte ansluter sig till demokratiska principer.

#### ● Vilket resultat visade hållbarhetsindikatorerna?

För att mäta hur miljörelaterade och sociala egenskaper främjas använder föreningen ett antal indikatorer:

1. Efterlevnad av FN:s principer för mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption: Mäts regelbundet med hjälp av ISS ESG:s tjänst för normativ screening. Andelen av Kåpans innehav där brott mot FN:s globala överenskommelse eller OECD:s riktlinjer för multinationella företag bekräftats utgör cirka 0,5 procent och omfattar två bolag. Påverkansdialog förs med dessa bolag.
2. Klimatpåverkan: Investeringarnas relativa klimatpåverkan har minskat och utfallet för 2023 är i linje med Kåpans målsättning. Portföljviktat koldioxidavtryck har minskat med 19 procent i den noterade aktieportföljen respektive 46 procent i den noterade ränteportföljen.
3. Hållbarhetsbetyg, hållbarhetsmärkning och andel gröna- och sociala obligationer: Investeringarnas uppmätta hållbarhetsrating är 7,35 av 10 för referensperioden. Andel gröna och sociala obligationer i portföljen har ökat och utgör 12,8 procent av den noterade ränteportföljen.
4. Exkluderingskriterier: Föreningen har inga innehav i bolag som är involverade i tillverkning och distribution av kontroversiella vapen. Föreningen har inga innehav i bolag med produktion eller distribution av tobak (med reservation för Kåpans kreditfonder som inte kan genomlysas ner på bolagsnivå). Föreningen har bara svenska statsobligationer. Vid referensperiodens slut var föreningen investerade i två bolag som är involverade i oljeproduktion men förenings bedömning är att detta är omställningsbolag.

För en mer utförlig beskrivning av hur Kåpan arbetat med dessa hållbarhetsindikatorer under året hänvisas till Kåpans Hållbarhetsredovisning på [kapan.se](https://www.kapan.se).

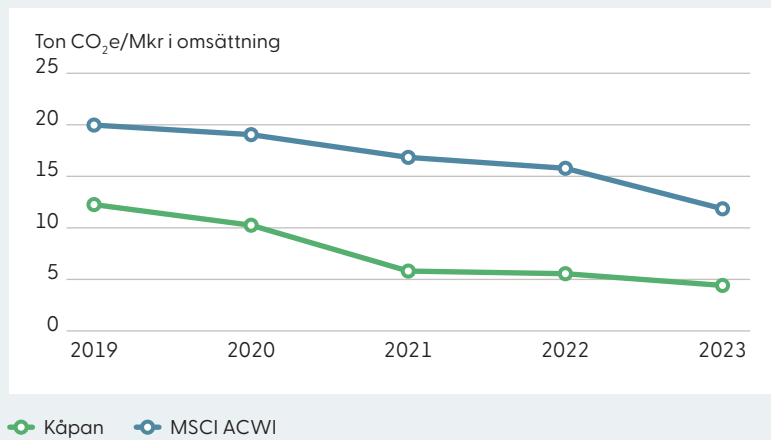
1. Antipersonella minor, klusterammunition, kemiska vapen, biologiska vapen och kärnvapen utanför ickespridningsavtalet.

● ... och jämfört med föregående perioderna?

Kåpan redovisar sedan flera år tillbaka utvecklingen av hållbarhetsindikatorerna.

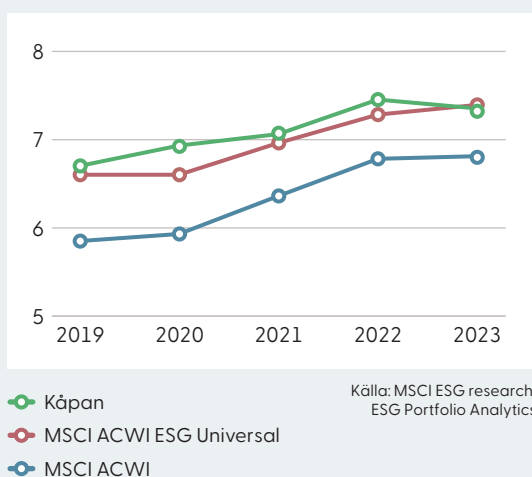
1. Sedan föreningen ändrade inriktning på aktieförvaltningen från indexförvaltning via fonder till intern förvaltning har antalet bolag som bryter mot internationella normer och principer minskat från 40 bolag 2017 till två bolag för referensperioden.
2. Koldioxidavtrycket har minskat i samtliga mätbara tillgångsslag och är i linje med Kåpans målsättning. Exponeringen mot fossila bolag har minskat de senaste åren. Det återstår två omställningsbolag i aktieportföljen vilket är oförändrat från förra året.

Portföljviktad genomsnittlig koldioxidintensitet

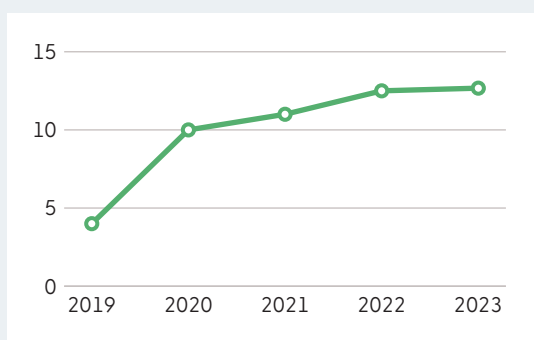


3. Hållbarhetsbetyget för den noterade aktieportföljen har de senaste åren varit i linje med föreningens målsättning. Andel gröna obligationer har ökat under de senaste åren.

Utveckling ESG-betyg noterade aktier



Andel gröna obligationer i noterad ränteportfölj (%)



4. Föreningens exkluderingskriterier följs regelbundet upp och under de senaste åren har investeringarna varit i linje med dessa.

- **Vilka var målen med de hållbara investeringarna som den finansiella produkten delvis gjorde, och hur bidrog den hållbara investeringen till dessa mål?**

Det övergripande målet med de hållbara investeringarna är att de ska ge en långsiktigt positiv avkastning till lägre risk och samtidigt bidra till en hållbar utveckling i samhället. Grundförutsättningen är att dessa investeringar följer praxis för god styrning samt inte orsakar någon betydande skada på något annat miljömål eller socialt mål.

Föreningen gör hållbara investeringar inom samtliga tillgångsslag som till exempel investeringar i förnyelsebar energi, certifierad skog och miljöcertifierade fastigheter. Föreningen har inte specificerat målen, de kan innefatta både miljömål och sociala mål men sammantaget ingår de i FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Föreningen har valt ett konservativt urval och redovisning av andel hållbar investering. Det beror framför allt på att vi saknar data och metod för att säkerställa hur stor andel av vissa onoterade innehavs omsättning som är i linje med de globala hållbarhetsmålen samt data för negativa konsekvenser. Vi kommer att arbeta vidare med att samla in mer täckande data och utveckla metod för dessa analyser under 2024.

De investeringar som föreningen bedömer vara hållbara investeringar är:

- Fonder som har klassificerats som artikel 9 fonder, det vill säga har hållbara investeringar som mål. Detta förutsatt att fonden har en andel hållbar investering som är betydande och där vi har möjlighet att göra en analys av innehavet utifrån våra egna hållbarhetskriterier.
- Gröna och sociala obligationer (samt obligationer utgivna av utvecklingsbanker), då dessa specifikt är avsedda till projekt med positiv miljö- eller social påverkan. Detta förutsatt att emittenten uppfyller kraven för god styrning och att investeringen inte orsakar betydande skada på andra miljömål eller sociala mål.
- Föreningens direktinvesterade aktier som bidrar till miljömål eller sociala mål i linje med FN:s globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030. Föreningen har gjort urvalet att minst 50 procent av omsättningen från bolagen ska komma från verksamhet som är kopplad till de globala målen. Dessutom ska bolagen uppfylla kraven för god styrning och inte orsaka betydande skada på andra miljömål eller sociala mål. Föreningen har utgått från metod och verktyg från Clarity AI för dessa beräkningar.

- **På vilket sätt orsakade de hållbara investeringarna som den finansiella produkten delvis gjorde inte någon betydande skada för något miljömål eller socialt mål med de hållbara investeringarna?**

**Hur beaktades indikatorerna för negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer?**

Det ingår i föreningens investeringsriktlinjer att alla investeringar genomlysas med hänsyn till de hållbarhetskriterier som föreningen utgår ifrån för att i möjligaste mån undvika negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer.

Genomlysning andel hållbar investering 2023:

- De gröna och sociala obligationerna är utgivna av svenska och europeiska emittenter samt svenska kommuner. Dessa obligationer har ett specifikt syfte för främst miljöfaktorer. Dessa obligationer lever upp till underliggande ramverk och emittenterna av obligationerna är genomlysta för att säkerställa att de är i linje med föreningens hållbarhetskriterier.
- Föreningens artikel 9 fonder har lämnat hållbarhetsrelaterade upplysningar i enlighet med kraven för dessa fonder. De beaktar negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer samt redovisar vilka miljömål eller sociala mål fonden har för avsikt att uppfylla samt andel hållbar investering. De noterade fonderna är därutöver genomlysta utifrån föreningens hållbarhetskriterier.

**Huvudsakliga negativa konsekvenser** är investeringsbesluts mest negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer som rör miljö, sociala frågor och personalfrågor, respekt för mänskliga rättigheter samt frågor rörande bekämpning av korruption och mutor.

- Andel hållbar investering i föreningens direktägda aktier är genomlysta och de lever upp till föreningens hållbarhetskriterier.

#### **Var de hållbara investeringarna förenliga med OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter? Beskrivning:**

De hållbara investeringarna var förenliga med dessa riktlinjer och principer. Samtliga noterade innehav följs upp kvartalsvis för att säkerställa att de respekterar mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorruption, utifrån OECD:s riktlinjer för multinationella bolag samt principerna i FN:s Global Compact.

I EU-taxonomi fastställs en princip om att inte orsaka betydande skada, enligt vilken taxonomiförenliga investeringar inte får orsaka betydande skada för EU-taxonomins mål, och åtföljs av särskilda EU-kriterier.

Principen om att inte orsaka betydande skada är endast tillämplig på de av den finansiella produktens underliggande investeringar som beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter. Den återstående delen av denna finansiella produkt har underliggande investeringar som inte beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter.

*Inga andra eventuella hållbara investeringar får heller orsaka betydande skada för några miljömål eller sociala mål.*



#### **Hur beaktades i denna finansiella produkt huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer?**

Det ingår i föreningens investeringsriktlinjer att alla investeringar genomlysas med hänsyn till ett antal hållbarhetskriterier som föreningen utgår ifrån för att i möjligaste mån undvika negativa konsekvenser på hållbarhetsfaktorer. Genomlysningen sker proaktivt före en investering och därefter löpande kvartalsvis. Metoden varierar beroende på tillgångsslag men grundprincipen är att föreningen väljer bort vissa investeringar som inte uppfyller föreningens hållbarhetskriterier samt väljer in investeringar med hög hållbarhetsprofil. Det innebär att vi väljer in bolag som har ett medvetet hållbarhetsarbete och som därmed proaktivt arbetar med att minska de negativa hållbarhetskonsekvenser som de har på sin omgivning. Därutöver utövar föreningen olika typer av påverkan för att i möjligaste mån påverka bolag att ställa om sina verksamheter för att minska negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer.

De bolag som föreningen investerar i ska respektera mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorruption, utifrån principerna i FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella bolag. Kåpan avstår från att investera i bolag som tillverkar eller distribuerar kontroversiella vapen, har mer än fem procent omsättning från kol- och olja, bolag som har mer än fem procent omsättning från produktion och distribution av tobak samt statsobligationer utfärdade av vissa stater som inte ansluter sig till demokratiska principer.

I och med att föreningen tar hänsyn till investeringarnas negativa konsekvenser på hållbarhetsfaktorer ska vi i enlighet med EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar mäta och redovisa vilken påverkan dessa har samt övergripande beskriva hur vi arbetar med att minska negativ påverkan. Denna information finns publicerad på vår hemsida och uppdateras årligen senast den 30 juni.

[kapan.se/hallbarhetsrelaterade upplysningar](https://kapan.se/hallbarhetsrelaterade-upplysningar)





Förteckningen innehåller de investeringar som utgör den finansiella produktens **största andel investeringar** under referensperioden, som är: 2023-12-31

## Vilka var den finansiella produktens viktigaste investeringar?

Största investeringarna	Sektor	% tillgångar	Land
Kåpan Fastigheter	Fastigheter	4,9%	Sverige
Nordea	Finans	3,6%	Finland
Handelsbanken	Finans	3,6%	Sverige
Swedbank	Finans	2,9%	Sverige
SEB	Finans	2,8%	Sverige
Kommuninvest	Finans	2,4%	Sverige
Svenska Handelsfastigheter	Fastigheter	2,0%	Sverige
Atlas Copco	Industri	1,8%	Sverige
Investor	Finans	1,6%	Sverige
Gysinge Skog	Skog	1,6%	Sverige
Länsförsäkringar	Finans	1,5%	Sverige
Hemvist i Mälardalen	Fastigheter	1,3%	Sverige
Bridge Investment Group	Fastigheter	1,3%	USA
Midstar Hotels	Fastigheter	1,3%	Sverige
SBAB	Finans	1,2%	Sverige

Andelarna i tabellen är beräknade på emittentnivå.



**Tillgångsallokering** beskriver andelen investeringar i specifika tillgångar.

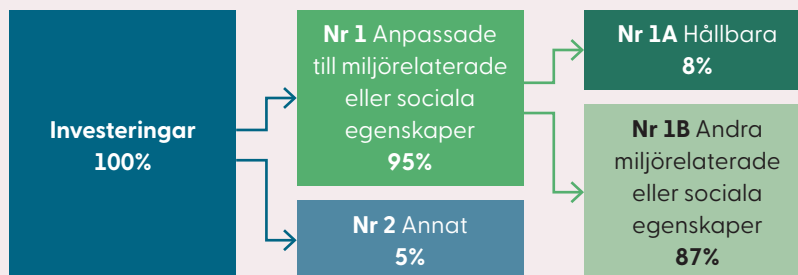
## Hur stor var andelen hållbarhetsrelaterade investeringar?

Föreningens investeringar främjar miljörelaterade och sociala egenskaper. Andel investeringar i Kåpan traditionell försäkring som är anpassade till miljörelaterade eller sociala egenskaper utgör cirka 95 procent av investeringarna. Av dessa utgör andel hållbar investering cirka 8 procent.

Resterande andel investeringar, 5 procent, som inte är anpassade till miljörelaterade eller sociala egenskaper utgörs främst av derivat som används för att reducera marknadsrisk, kassa, en kreditfond samt några äldre onoterade åtaganden.

För att uppfylla EU-taxonomin omfattar kriterierna för **fossilgas** begränsningar av utsläpp och övergång till förnybar energi eller koldioxidsnåla bränslen senast i slutet av 2035. När det gäller **kärnenergi** inkluderar kriterierna omfattande säkerhets- och avfallshanteringsregler.

### ● Vad var tillgångsallokeringen?



**Nr 1 Anpassade till miljörelaterade eller sociala egenskaper** omfattar den finansiella produktens investeringar som används för att uppnå de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av den finansiella produkten.

**Nr 2 Annat** omfattar den finansiella produktens återstående investeringar som varken är anpassade till de miljörelaterade eller sociala egenskaperna eller anses som hållbara investeringar.

Kategorin **Nr 1 Anpassade till miljörelaterade eller sociala egenskaper** omfattar:

- ▶ Underkategorin **Nr 1A Hållbara** omfattar miljömässigt och socialt hållbara investeringar.
- ▶ Underkategorin **Nr 1B Andra miljörelaterade eller sociala egenskaper** omfattar investeringar anpassade till de miljörelaterade eller sociala egenskaper som inte anses vara hållbara investeringar.

### ● I vilka ekonomiska sektorer gjordes investeringarna?

Sektor	Andel av innehaven
Finans	29%
Informationsteknologi	8%
Sällanköpsvaror	5%
Kommunikationstjänster	3%
Dagligvaror	3%
Råvaror	2%
Industri	12%
Hälsovård	5%
Samhällstjänster	2%
Fastigheter	17%
Skog och mark	3%
Energi	1%
Statliga, kommunala och överstatliga ränteinvesteringar	5%
Övrigt	5%



## I hur stor utsträckning var de hållbara investeringarna med ett miljömål förenliga med EU-taxonomin?

EU-taxonomin är under utveckling och det är inte alla bolag i föreningens investeringar som omfattas av EU-taxonomin. Därför har föreningen valt att i nuläget inte använda förenlighet med EU-taxonomin som en faktor vid beräkning av andel hållbar investering. Föreningen konstaterar dock att andelen är >0 procent för referensperioden. Vi har däremot samlat in och redovisat förenlighet på övergripande nivå i portföljen där vi har data för detta, se nedan.

### ● Investerar den finansiella produkten i fossilgas och/eller kärnenergirelaterad verksamhet som uppfyller EU-taxonomin?<sup>2</sup>

Ja:

I fossilgas

I kärnenergi

Nej

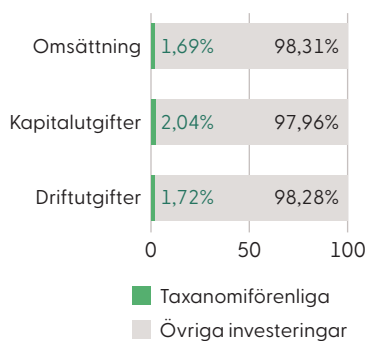
Diagrammet nedan visar utfall för de noterade innehaven (aktier och obligationer). Föreningen har i nuläget inte data för övriga investeringar. Noterade innehav utgör ca 70 procent av totala investeringar.

Verksamheter som är förenliga med taxonomin uttrycks som en andel av följande:

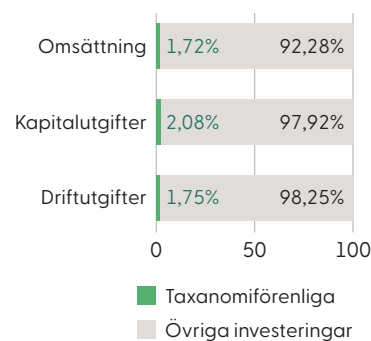
- ▶ **omsättning**, vilket återspeglar andelen av intäkterna från investeringsobjektens gröna verksamheter
- ▶ **kapitalutgifter**, som visar de gröna investeringar som gjorts av investeringsobjekten, t.ex. för en omställning till en grön ekonomi
- ▶ **driftutgifter**, som återspeglar investeringsobjektens gröna operativa verksamheter.

Diagrammen nedan visar i grönt procentandelen investeringar som var förenliga med EU-taxonomin. Eftersom det inte finns någon lämplig metodik för att avgöra hur taxonomiförenliga statsobligationer är\*, visar det första diagrammet taxonomiförenligheten med avseende på den finansiella produktens alla investeringar, inklusive statsobligationer, medan det andra diagrammet visar taxonomiförenligheten endast med avseende på de investeringar för den finansiella produkten som inte är statsobligationer.

#### 1. Taxonomiförenlighet hos investeringar inklusive statsobligationer\*



#### 1. Taxonomiförenlighet hos investeringar exklusive statsobligationer\*




\*I dessa grafer avses med "statsobligationer" samtliga exponeringar i statspapper.

<sup>2</sup> Fossilgas och/eller kärnenergirelaterad verksamhet kommer endast att uppfylla EU-taxonomin om den bidrar till att begränsa klimatförändringarna ("begränsning av klimatförändringarna") och inte orsakar betydande skada för något av målen i EU-taxonomin – se förklarande anmärkning i vänstra marginalen. De fullständiga kriterierna för ekonomisk verksamhet för fossilgas och kärnenergi som uppfyller EU-taxonomin fastställs i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1214.

**Möjliggörande verksamheter** gör det direkt möjligt för andra verksamheter att bidra väsentligt till ett miljömål.

**Omställningsverksamheter** är verksamheter som det ännu inte finns koldioxidsnåla alternativ tillgängliga för och som bland annat har växt-husgasutsläpp på nivåer som motsvarar bästa prestanda.

 är hållbara investeringar med ett miljömål som **inte beaktar kriterierna** för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter enligt förordning (EU) 2020/852.

- **Vilken var andelen investeringar som gjordes i omställningsverksamheter och möjliggörande verksamheter?**  
0,17 procent av de noterade innehaven har i dagsläget rapporterat omställningsverksamheter och 0,53 procent har rapporterat möjliggörande verksamheter i enlighet med EU-taxonomin.

- **Hur stor var procentandelen investeringar som var förenliga med EU-taxonomin jämfört med tidigare referensperioder?**  
Föreningen saknar referensdata.



### **Vilken var andelen hållbara investeringar med ett miljömål som inte var förenliga med EU-taxonomin?**

Drygt 50 procent av de hållbara investeringarna har miljömål. De utgörs till största delen av föreningens gröna obligationer.



### **Vilken var andelen socialt hållbara investeringar?**

Cirka 20 procent av de hållbara investeringarna har sociala mål. Övriga cirka 30 procent hållbara investeringar har både miljö- och sociala mål.



### **Vilka investeringar var inkluderade i kategorin ”annat”, vad var deras syfte och fanns det några miljörelaterade eller sociala minimiskyddsåtgärder?**

De investeringar som inte är anpassade till miljörelaterade eller sociala egenskaper inkluderas i kategorin annat och de utgörs främst av:

- Derivat som används för att reducera marknadsrisk
- Kassa (rörelsekassa) som av praktiska skäl inte investeras.
- Ett fåtal äldre private equity fonder vars syfte är att skapa god riskjusterad avkastning. Investeringarna gjordes före nuvarande hållbarhetskriterier fastställdes för förvaltningen. I dessa fonder tillförs inget nytt kapital utan de är alla under avveckling.
- En kreditfond vars syfte är att skapa god riskjusterad avkastning. Fonden är en artikel 6 fond dvs den beaktar hållbarhetsrisk men främjar inte miljörelaterade eller sociala egenskaper.

Vidtagna minimiskyddsåtgärder utgörs av att föreningen genomlyser motparterna för dessa innehav för att säkerställa att de respekterar internationella normer och riktlinjer för bolagsstyrning, mänskliga rättigheter och miljö.



## Vilka åtgärder har vidtagits för att uppfylla de miljörelaterade eller sociala egenskaperna under referensperioden?

- Kvartalsvis genomlysning av alla noterade innehav för att säkerställa att de respekterar mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrup­tion, utifrån principerna i FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella bolag.
- Kvartalsvis genomlysning av alla noterade innehav för att säkerställa att de efterlever föreningens övriga exkluderingskriterier. Detta har under året resulterat i att ett fåtal bolag har exkluderats samt att ett har tagits upp på föreningens bevakningslista och dialog med bolaget har påbörjats.
- Ett aktivt arbete med positivt urval inom samtliga tillgångsslag.
- Påverkansarbete i form av reaktiva påverkansdialoger med 130 bolag och via röstning på 164 bolagsstämmor.
- Föreningen tar hänsyn till negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer i förvaltningen, dels de som ingår i föreningens exkluderingskriterier men numera även ytterligare faktorer som mäts och följs inom ramen för EU-regelverket SFDR. Mer utförlig information om detta finns i dokumentet Redogörelse för investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer på [kapan.se/hallbarhet](https://kapan.se/hallbarhet).

### Var kan jag hitta mer produktspecifik information på nätet?

Mer produktspecifik information finns på webbplatsen: [kapan.se](https://kapan.se)









Kåpan tjänstepensionsförening  
Smålandsgatan 12 · Box 7515 · 103 92 Stockholm  
Tel 08-411 49 45 · [kapan.se](http://kapan.se)  
organisationsnr 816400-4114